

**Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta**

Jakub Kučera

Ekonomické indikátory a právní aspekty kartelové dohody

Bakalářská práce

Olomouc 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Ekonomické indikátory a právní aspekty kartelové dohody vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.
V Olomouci dne 24.3.2013

Děkuji vedoucí mé práce Ing. Janě Bellové, PhD. za velkou vstřícnost, ochotu a cennou pomoc a dále také mé rodině a přítelkyni za podporu a zpětnou vazbu.

Obsah:

Úvod.....	6
Teoretická část.....	9
1 Ekonomické vymezení kartelových dohod.....	9
1.1 Představení základních pojmů.....	9
1.1.1 Prostředí volné hospodářské soutěže, role státu a pojem relevantní trh.....	9
1.1.2 Charakterizace jednání narušujících prostředí volné hospodářské soutěže.....	11
1.2 Pojem zakázaná dohoda – kartel v ekonomických souvislostech.....	13
1.2.1 Horizontální dohody.....	14
1.2.2 Vertikální dohody.....	15
1.2.3 Rozdělení dohod dle typu účelu za jakým jsou uzavírány.....	15
1.2.4 Specifikace typů zakázaných dohod v horizontální a vertikální rovině.....	17
2 Právní vymezení kartelových dohod.....	21
2.1 Stručný vývoj právní úpravy na ochranu hospodářské soutěže.....	21
2.1.1 Prvotní právní úprava – zákon č. 63/1991 Sb.....	21
2.1.2 Potřeba nové právní úpravy, představení zákona č. 143/2001 Sb. ve vývojových souvislostech.....	22
2.2 Právní předpisy upravující problematiku zakázaných dohod v platném právním pořádku ČR - Zákon č. 143/2001 Sb. o ochraně hospodářské soutěže.....	23
2.2.1 Obecná část zákona - Úvodní ustanovení.....	24
2.2.2 Zvláštní část zákona - Dohody narušující soutěž.....	25
2.2.4 Legální výjimky vyplývající ze zákona 143/2001Sb.....	27
Praktická část.....	29
3 Uvedení do praktické části.....	29
3.1 Základní charakteristika praktické části.....	29
3.2 Orgány působící v procesu ochrany hospodářské soutěže.....	29
3.2.1 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.....	30
3.2.2 Role soudů v ochraně hospodářské soutěže.....	31
4 Případová studie – zakázaná dohoda mezi velkochovateli drůbeže.....	34
4.1 Členění obsahu kapitoly.....	34
4.2 Důvody vedoucí k výběru případu zakázané dohody mezi velkochovateli drůbeže.....	34
4.3 Představení případu a podstata porušení hospodářské soutěže.....	35
4.4 Průběh řízení u ÚOHS.....	36
4.4.1 Rozhodnutí S 14/07-12929/07/620.....	36
4.5 Průběh řízení u Krajského soudu v Brně.....	41
4.5.1 První Rozsudek 62 Ca 40/2008 - 197.....	41
4.5 Průběh dalšího řízení u ÚOHS.....	45
4.5.1 Rozhodnutí R138,147-152/2007/HS-3525/2011.....	45
4.6 Průběh dalšího řízení u Krajského soudu v Brně.....	46
4.6.1 Rozsudek 62 Af 37/2011-149.....	46
4.7 Shrnutí praktické části.....	48
Závěr.....	49
Zdroje:.....	52
Literatura:.....	52
Seznam internetových zdrojů:.....	53
Základní internetové stránky:.....	53
Seznam užitých zkratk:.....	54
Seznam užitých právních předpisů:.....	54
Seznam užitých soudních judikátů:.....	55

Seznam užitých judikátů Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže	55
Přílohy:	56

Úvod

Trh jakožto široký a abstraktní pojem, nám nabízí veliké množství různých interakcí, jak mezi soukromými subjekty, veřejnoprávními subjekty nebo se zde střetává poptávka s nabídkou zástupců obou skupin. Všechny tyto interakce a vztahy jsou jistě vhodným tématem na zpracování jakékoliv odborné práce. Pokud ale chceme přinést opět něco nového, musíme užít velkou míru konkretizace tématu a zkoumat pokud možno takový proces, jehož teoretické znaky jsou na pevných základech. Každý případ přináší nové proměnné, které jsou příhodné k další podrobné analýze.

Časové a teritoriální ohraničení je velmi snadné. Zabýváme se právním i ekonomickým vývojem pouze na území České republiky, v období od roku 1989 do současnosti. Výběr těchto mantinelů bylo podmíněno především daným rozsahem práce, ale také menším cílem práce spočívajícím v touze zabývat se pouze jen českým ekonomickým a právním prostředím.

Ve snaze o co největší přehlednost vzhledem k poměrně většímu rozsahu práce bylo zvoleno následující členění. Práce se jako celek dělí na dvě obsahově větší části, do které spadá několik podkapitol. V první teoretické půli se práce věnuje ekonomickým a právním pojmům v teoretické rovině. Druhá praktická část věnuje prostor nejprve představení pravomocí a působnosti jednotlivých orgánů podílejících se na procesu ochrany hospodářské soutěže a dále pak jednotlivé podkapitoly obsahují představení průběhu konkrétního případu v rámci procesního vývoje před jednotlivými relevantními orgány.

Není snad ideálnější prostředí pro odborné zkoumání, než prostor hospodářské soutěže. Tato práce se zaměřuje právě na jeden konkrétní proces, který je součástí velkého pojmu hospodářské soutěže. Ochrana hospodářské soutěže je velice diskutovaným tématem a je společensky a mediálně viditelná, o existenci tohoto pojmu má povědomí široká část veřejnosti, ať už odborné nebo laické. Ovšem téma ochrana hospodářské soutěže je stále hodně obšírné. Proto se tato práce zaměřuje na problematiku jednání, které je považováno za jedno z nejzávažnějších ohrožení hospodářské soutěže. Řeč je samozřejmě o zakázaných dohodách neboli kartelech. Samotná existence samostatného Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nám napoví, jak je ochrana hospodářské soutěže pro státní správu, potažmo pro celou politickou reprezentaci důležitá. Nejpodstatnější rysem činnosti úřadu je ochrana spotřebitele samotného. Součástí této ochranné činnosti je i boj proti kartelům, který je v tomto úřadu dlouhodobou prioritou.

Směrem každé odborné práce by mělo být dosažení předem daného cíle. Také tato práce si vytkla cíl, kterého by měla dosáhnout. Snahou této práce je konkrétní představení kartelů v ekonomické a právní rovině. Těsné prolínání ekonomické a právní sféry, potažmo jejich pojmů, vyústilo v často velmi složité podání problematiky kartelových dohod. Proto je primárním cílem této práce co nejjasnější oddělení ekonomických a právních pojmů. Účelem je budoucí snadnější orientace v dané problematice. Ačkoliv se takový cíl nemusí zdát komplikovaný, oddělit tyto velice spjaté roviny, které se navzájem často doplňují je poměrně složité z hlediska zachování smysluplnosti a komplexnosti.

Vedle primárního cíle je zde také nutné představit i cíl sekundární. V rámci praktické části se práce zabývá konkrétním případem porušení hospodářské soutěže prostřednictvím zakázané dohody. Pro zkoumání tohoto případu je v práci užitá metoda případové studie, jejíž metodické prvky jsou ideálním základem pro koncept praktické části, tak jak ho pojal autor. Sekundárním cílem je užití pojmů představených v teoretické části a to v maximální možné míře. Za tímto účelem byl vybrán takový případ, jehož průběh vykazuje pokud možno co nejvíce charakteristik pojmů, které jsou v práci představeny. Smyslem této aplikace by měla být jasná ukázka projevu ekonomických a právních teoretických pojmů v reálném fungování prostředí hospodářské soutěže.

K tomu se také váže cíl vedlejší. Tím je podrobná právní analýza konkrétního případu za účelem získání představy o skutečném fungování řízení před orgány státní správy i soudy, včetně časového rozmezí. Důraz je především kladen na konkretizaci jednotlivých fází průběhu řízení před příslušnými orgány. Hlavním smyslem je vymezení obecných principů a znaků v českém procesním řízení v oblasti posuzování zakázaných dohod s přihlednutím k využití ekonomických pojmů v rámci správního i soudního jednání.

Posledním bodem, který je potřeba v úvodu zmínit, je výběr a užití zdrojů. Jak už bylo zmíněno je problematika hospodářské soutěže velice široká a tomu odpovídá i rozsah relevantních zdrojů. V českém prostředí patří mezi skutečné odborníky, zabývající se dlouhodobě problematikou hospodářské soutěže, určitě Josef BEJČEK a například jeho publikace *Kartelové právo*. Dalšími odborníky, z jejichž publikací práce hojně čerpá, jsou David RAUS¹ a Robert NERUDA se svojí knihou *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. V neposlední řadě je také nutno představit práci Michala PETRA a kol. *Zakázané dohody a zneužívání dominantního postavení v ČR*. Pro skutečně podrobné seznámení se s problematikou práce dále čerpá z odborných článků a také z oficiálních stránek ÚOHS, kde

¹ David Raus je také mimojiné soudce Krajského soudu v Brně, který se zabývá právě posuzováním deliktů spáchaných proti ochraně hospodářské soutěže.

nalezneme nepřehledné množství dokumentů věnujících se problematice hospodářské soutěže, potažmo zakázaných dohod.

Teoretická část

1 Ekonomické vymezení kartelových dohod

1.1 Představení základních pojmů

Úvodní část této práce se zabývá nezbytnou charakteristikou kartelových dohod a přidružených jevů z pohledu ekonomických souvislostí. Je nezbytné danou problematiku jasně definovat a představit základní rysy kartelových dohod i dalších pojmů, které jsou s tímto pojmem neodmyslitelně spjaty. Je vhodné začít představením definic několika zásadních pojmů v podání několika zdrojů a poté z těchto zjištěných utvořit jasnou koncepci, co je vůbec kartelová dohoda v ekonomických pojmech a jak je na ní nahlíženo. Z důvodu dodržení stanoveného rozsahu této práce jsou níže představeny pouze opravdu základní pojmy. S vědomím, že pojmů souvisejících s hospodářskou soutěží je celá řada, se následující kapitoly budou zabývat pouze pojmy, které jsou těsně přidruženy k problematice kartelů.

1.1.1 Prostředí volné hospodářské soutěže, role státu a pojem relevantní trh

Zcela elementárním pojmem je hospodářská soutěž. Obecné ekonomické prostředí, ač třeba nedefinované přesnou hranicí, které respektuje zásady volné hospodářské soutěže, zcela přirozeně označuje kartelové dohody jako nepřipustné. Proto je nutno pevně definovat pojem hospodářská soutěž, abychom mohli jasně pojmenovat všechny typy a znaky kartelové dohody.

Je-li hospodářství ponecháno samo o sobě, může zrušit svobodu trhu kartelizací, vytvořením koncernů a monopolizací. I samotní představitelé neoliberální školy F. A. Hayek, M. Riedman zdůrazňují v této souvislosti nutnost určitých státních zásahů v zájmu vytvoření regulérních podmínek svobodné hospodářské soutěže.²

Základní myšlenkou je tedy přirozená tendence trhu k utváření vazeb, jejíž existence popírá koncepci svobodného trhu. Proto je nutné omezení a zásahu třetí strany, kterou je v tomto případě státní moc. Jen ta disponuje legislativní pravomocí a může trh regulovat.

Všechny subjekty, které se účastní hospodářské soutěže, aniž by nutně musely být podnikateli, mají právo v rámci hospodářské soutěže svobodně rozvíjet svou soutěžní činnost v zájmu dosažení hospodářského prospěchu. Tyto subjekty, ať již jednají v soutěži samostatně

² Srov. BEJČEK, Josef. *Kartelové právo*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 1995, s. 27.

nebo v rámci jakéhokoli sdružení nebo seskupení, ať institucionalizováno a formalizované, i neformálního, jsou však povinny při své účasti v hospodářské soutěži dbát právně závazných pravidel hospodářské soutěže a nesmějí svou účast v soutěži zneužívat.³

Tato definice nám nabízí vysvětlení pojmu hospodářské soutěže velice široce. V podstatě říká, že se subjekty v hospodářském prostředí mohou chovat tak, aby dosáhly ekonomického úspěchu, ovšem pouze v mezích zákona.

Hospodářská soutěž vyžaduje především zamezení monopolistických pozic v nejširším slova smyslu s cílem umožnit spotřebitelův výběr mezi různými výrobci, a tím je nutit k efektivní výrobě. Politika hospodářské soutěže se snaží pomocí nejrůznějších opatření vytvořit podmínky soutěžního trhu (jak nejvíce je to možné). V případě monopolní situace, jako dané, se pomocí regulace cen vytváří tlak na efektivnost výroby a respektování požadavků spotřebitele. Politika soutěže přitom vychází spíše z koncepce fungující konkurence, než teoretického modelu dokonalé konkurence.⁴

Zde je možné vidět danou problematiku z pohledů reálných cílů. V tomto případě je projevem zajištěné hospodářské soutěže ochrana spotřebitele jako subjektu, u kterého je potřebné jeho zájmy hájit a nelze tak dosáhnout pouze s pomocí jeho vlastní aktivity, ale je potřeba ochrany dosáhnout celoplošnou politikou soutěže, která vede k zajištění konkurence, která představuje nástroj prostřednictvím kterého je výrobce nucen své statky vyrábět efektivně a dbát na přání spotřebitelů.

Prosoutěžní působení státu není přitom jen makroekonomické, ale stát musí chránit zejména konečného spotřebitele. Vztahy ochrany hospodářské soutěže (existenční ochrana soutěže), úpravy poctivosti hospodářské soutěže, je-li zajištěna její existence (kvalitativní ochrana soutěže) a ochrany spotřebitele jsou velmi úzké a jsou zprostředkovány zejména společným účelem. Řídící, motivační a distribuční funkce hospodářské soutěže nemá vést jen k vytvoření soutěžního prostředí jakožto cíle, ale spíše k vytvoření soutěžního prostředí a podmínek pro poctivou soutěž jakožto prostředku k optimální nedirektivní alokaci zdrojů, k minimalizaci nákladu a cen, k celkové společenské prosperitě. Speciální veřejnoprávní ochrana spotřebitele doplňuje soutěžní legislativu zejména tam, kde závislé postavení objektivně ekonomicky slabší strany (spotřebitele) může být podniky zneužito.⁵

³ RAUS, David, NERUDA, Robert. *Hospodářská soutěž po vstupu ČR do EU*. Brno: CP Books, a.s, 2005, s. 3.

⁴ KASAN, Jan, ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. Praha: Aleko, 1991, s. 87.

⁵ BEJČEK, Josef. *Kartelové právo*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 1995, s. 29.

Zásadní pojmem je relevantní trh. Jeho jasná definice je zásadní pro určení prostoru specifického, kde se setkává nabídka s poptávkou toho druhu zboží, kterým se v daném případě zabýváme.

Vymezení relevantního trhu je problematikou průřezově prostupující soutěžním právem a je nezbytnou součástí téměř každé soutěžní analýzy. Role ekonomické analýzy je při vymezení relevantního trhu nezastupitelná. Správné určení relevantního trhu je nutným předpokladem pro korektní zhodnocení (skutečného či pravděpodobného) dopadu jednání soutěžitelů na trh a spotřebitele. Mezi takové oblasti nepochybně patří i posouzení dopadů horizontálních dohod a vertikálních omezení.⁶

Relevantní trh můžeme také vymežit ve dvou rovinách: teritoriální a časové. Obě vymezení jsou důležité pro jasnou definici trhu, který bereme jako výchozí prostor, kde se střetává nabídka s poptávkou určitého statku.

Teritoriální vymezení závisí mj. též na charakteru výroby, přepravních možnostech apod. Určování prostorově relevantního trhu je velmi složitá a na pečlivost a svědomitost náročná činnost. Časově relevantní trh je nutno zkoumat proto, že při zkoumání zastupitelnosti zboží hraje v některých případech podstatnou roli dimenze časová. Faktor času může způsobit, že jinak zaměnitelné (a tedy konkurenceschopné) druhy zboží se dostanou až na věcně zcela odlišné relevantní trhy.⁷

Vymežit relevantní trh lze i z pohledu nabízených statků. Tento přístup k vymezení trhu bude přínosný v praktické části práce, která se bude věnovat trhu s určitým typem produktu, jehož vlastností budou určující charakteristikou pro samotné ohraničení specifického trhu.

Relevantním výrobkem jsou všechny výrobky nebo služby, které jsou ze strany spotřebitelů považovány za zaměnitelné nebo substitutovatelné z hlediska jejich vlastností, ceny a zamýšleného užití.⁸

1.1.2 Charakterizace jednání narušujících prostředí volné hospodářské soutěže

Ačkoliv se tato práce primárně zaměřuje na jeden konkrétní druh jednání narušující hospodářskou soutěž, je vhodné v rámci utvoření komplexního pohledu se okrajově zmínit i o

⁶ BROUČEK, Milan. *Více ekonomický přístup k zakázaným dohodám*. Svatomartinská konference 29.11 – 1.12.200. Brno. Dostupné na www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2011/Infolist_2011_04_StMartin.pdf

⁷ BEJČEK, Josef. *Existenční ochrana konkurence*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 1996, s. 21-22.

⁸ NERUDA, Robert. Relevantní trh a otázky související v teorii a praxi soutěžního práva – 1. část. *Právní rozhledy*, 2004, č. 12, s. 447.

dalších zásadních typech zakázaných jednání, která mohou souviset s problematikou kartelů a které narušují konkurenční prostředí. Vedle zakázaných dohod existují také ještě další dva základní typy činností, které jsou považovány za vážné narušení soutěžního prostředí.

Dominantní postavení

Zneužívání dominantního postavení je vedle uzavírání zakázaných dohod narušujících hospodářskou soutěž druhou formou veřejnoprávního narušení hospodářské soutěže podle zákona. Vedle kartelových dohod, které jsou uzavírány v horizontálním vztahu mezi konkurenty, a které jsou označovány jako tvrdé kartely, je zneužívání dominantního postavení nejzávažnějším protisoutěžním deliktem, kterého se soutěžitelé mohou dopustit. Z hlediska rozsahu dopadů na konkrétní subjekty jde pak mnohdy o nejzávažnější jednání vůbec – zpravidla se dotýká velmi rozsáhlého okruhu spotřebitelů, případně jiných soutěžitelů.⁹

Jedna z definic je užitá pro potřeby legálního vymezení dominantního postavení, ale lze ji s úspěchem použít i pro potřeby ekonomického vymezení.

Dominantní postavení na trhu má soutěžitel nebo společně více soutěžitelů (pak se takový stav označuje jako společná či kolektivní dominance), kterým jejich tržní síla umožňuje chovat se v značné míře nezávisle na jiných soutěžitelích nebo spotřebitelích.¹⁰

Velikost tržní síly je zde rozhodující proměnná pro stanovení existence či neexistence dominance na trhu. Tato tržní síla musí být tak velká, že umožňuje subjektu s takovou tržní mocí chovat se na relevantním trhu ve značné míře nezávisle.

Míra nezávislosti chovaná na trhu nemusí být absolutní, nýbrž postačí, aby tato možnost nezávislého chování byla dána „ve značné míře“. Právě možnost soutěžitele při volbě strategie svého soutěžního chování a vystupování na trhu jednat zcela nebo z velké části zcela bez ohledu na případné reakce ze strany konkurentů, jiných soutěžitelů či spotřebitelů je často základním identifikačním znakem dominantního postavení. Jinými slovy: soutěžitel je v dominantním postavení tehdy, pokud může podstatně zvýšit cenu svých výrobků nad současnou úroveň, aniž by se musel obávat ztráty tržní pozice a zisků v důsledku poklesu svých tržeb, neboť konkurenti nemají možnost na takový krok zareagovat zvýšením své produkce, popřípadě zákazníci nemají možnost obrátit se na jiné dodavatele apod. Jen takový

⁹ RAUS, David, NERUDA, Robert. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. Praha: Linde Praha a.s., 2006, s. 151.

¹⁰ RAUS, David, NERUDA, Robert. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. Praha: Linde Praha a.s., 2006, s. 153

soutěžitel je v dominantním postavení a jen takový soutěžitel může tohoto postavení zneužít.¹¹

Spojování soutěžitelů

Další formou jednání subjektů, která může narušit hospodářskou soutěž je spojení či spojování soutěžitelů. Tato forma obecně zahrnuje situace, kdy se dva či více subjektů na relevantním trhu snaží o spojení za účelem získání určité výhody.

Důvodem zařazení kontroly spojování soutěžitelů do právního systému ochrany hospodářské soutěže je snaha o ochranu struktury trhu ex ante, tzn. předcházení živelných spojování, jež by vedlo v konečném efektu ke vzniku mnoha monopolistů a dominantů, kteří by byli vystaveni lákadlu zneužití tohoto postavení za účelem vlastních zisků na újmu jiných soutěžitelů nebo na újmu spotřebitelů.¹²

Jedná se tak víceméně o opatření preventivní, které má zabránit narušení soutěžního principu. Důvody pro zařazení tohoto typu jednání do této práce je jednak výše zmíněný princip komplexnosti pohledu na danou problematiku, dále také pro jeho odlišnost v podobě preventivního postupu pro účely slučování subjektů a v neposlední řadě také fakt, že případné sloučení může vést ve svém důsledku i ke vzniku dominantního postavení na trhu.

1.2 Pojem zakázaná dohoda – kartel v ekonomických souvislostech

Po vymezení základních pojmů a typů nedovolených jednání můžeme přistoupit k analýze hlavního předmětu této práce. Existuje velká řada základních definicí vymezující pojem kartel. Pro co největší přiblížení daného pojmu je třeba uvést hned několik z nich.

Kartel je trvalé horizontální nebo vertikální sdružení podniků, jejichž hospodářská i právní samostatnost zůstává po spojení zachována. Vzniká na základě smlouvy nebo úmluvy mezi sdruženými podniky za účelem omezení tržní soutěže.

Cílem kartelových dohod, které mohou být i tiché (uzavřené v tajnosti), je odstranit vzájemnou konkurenci a maximalizovat zisk usměrňováním výroby, odbytu, cen, obchodních podmínek apod.¹³

¹¹ RAUS, David, NERUDA, Robert. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. Praha: Linde Praha a.s., 2006, s. 155.

¹² RAUS, David, NERUDA, Robert. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. Praha: Linde Praha a.s., 2006, s. 205.

¹³ NOVOTNÝ, Jiří. *Nauka o podniku*. Plzeň, 2007, s. 180.

Další stručná definice blíže specifikuje pojem kartel. Specifikuje ho z pohledu posouzení, jakou činnost lze s úspěchem považovat za pokus o uzavření kartelu. Do této kategorie se zahrnují tajné či neformální dohody nebo různé společenské akce, které evidentně slouží jako platforma pro zahájení diskuzí vedoucí k zakázaným dohodám.

Postačí třeba i poskytování informací o svých podnikatelských záměrech, následuje-li potom společný postup, který byl takovým poskytnutým informačním zázemím vyvolán nebo umožněn.¹⁴

Pro úplnost je určitě na místě doplnit základní charakteristiku kartelové problematiky o vysvětlení, co není považováno za kartelovou dohodu, ačkoliv zkoumaná činnost může nést určité znaky jednání v rozporu s pravidly ochrany hospodářské soutěže.

Za kartel se nepovažuje pouhé paralelní jednání, kdy jeden soutěžitel následně reaguje na jednání jiného v důsledku protisoutěžní koordinace (např. malý podnikatel reaguje na zvýšení cen dominantního podnikatele rovněž zvýšením ceny). Cenové následování není samo o sobě důkazem o jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě. Rozlišení paralelismu a kartelu je jedním z důkazně nejnáročnějších úkolů protimonopolních úřadů.¹⁵

1.2.1 Horizontální dohody

Kartelové dohody můžeme dělit, jednak podle účelu za jakým jsou uzavírány, nebo podle postavení jednotlivých subjektů, které dohody uzavírají. V této podkapitole se budeme zabývat vymezením dvou základních typů kartelových dohod, podle postavení smluvních stran na trhu.

Nejcitelnější dopad na hospodářskou soutěž mají především dohody uzavřené mezi konkurenty (horizontální dohody): zatímco dohody uzavřené mezi subjekty na různých úrovních výrobního a distribučního řetězce (vertikální dohody) nejsou, až na výjimky, považovány za škodlivé.¹⁶

S pojmem rozdělení odběratelů na územním principu se setkáváme jak v horizontálním, tak ve vertikálním typu kartelu. V rámci horizontálního kartelu mluvíme o rozdělení zákazníků na vybraném území podle určitých pravidel, které znamenají výhody pro výrobce či distributory. Vzniká tak prostor pro porušování pravidel hospodářské soutěže a tak dochází k poškození zákazníka.

¹⁴ BEJČEK, Josef. *Kartelové právo*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 1995, s. 79-80.

¹⁵ Tamtéž, s. 80

¹⁶ PETR, Michal a kol. *Zakázané dohody a zneužívání dominantního postavení v ČR*. Praha: C.H Beck, 2010, s. 155.

Soutěžitelé si v zájmu omezení soutěže rozdělí své trhy na regionálním základě, nebo si mohou rozdělit i zákazníky (např. skupinově, individuálně profesně). Důsledkem je, že prodávající může získat vyšší cenu za zboží a přitom poskytnout méně služeb, neboť má monopolní postavení v určitém regionu nebo určité skupině.¹⁷

1.2.2 Vertikální dohody

Vedle již výše zmíněných horizontálních dohod existuje i jejich variace a to jsou dohody vertikální. Vertikální teritoriální omezení a rozdělení zákazníků. Obecně vzato jsou vertikální dohody chápány jako méně škodlivé pro hospodářskou soutěž a některé ani nespádají pod některý ze zákazů. Při posuzování vertikálních dohod totiž nelze opomíjet jejich významné pozitivní přínosy pro hospodářskou soutěž a spotřebitele. Na jejich případu lze názorným způsobem ilustrovat potřebu tzv. ekonomického přístupu k aplikaci soutěžních pravidel a nutnost upustit od formálního posuzování dohod dle jejich určitého typu.¹⁸

Jako typický příklad dohod ve vertikále lze uvést dohody mezi výrobcem zboží a jeho distributorem, dohodu mezi velkoobchodníkem a maloobchodníkem atp.¹⁹

Hlavním principem je vymezení vybraného území pro jednoho nebo určitou skupinou distributorů. Takto vzniklé prostředí narušuje podstatu férové soutěže a výhody získává výrobce i distributor.

Vertikální kartely jsou obecně méně škodlivé než je tomu u kartelů horizontálních a negativní dopad na hospodářskou soutěž tak zpravidla může nastat vlastně jen v případě, kdy jedna ze stran dohody disponuje výraznou tržní silou.²⁰

1.2.3 Rozdělení dohod dle typu účelu za jakým jsou uzavírány

Vedle základního dělení na vertikální a horizontální formy dohod, můžeme dělení kartelových dohod rozšířit podle účelu za jakým je smluvní strany uzavírají. Rozeznáváme několik nejznámějších typů:²¹

¹⁷ BEJČEK, Josef. *Kartelové právo*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 1995, s. 38.

¹⁸ KINDL, Jiří. Typové rozlišení dohod narušující hospodářskou soutěž. *Právní rozhledy*, 2006, č. 15, s. 533.

¹⁹ KINDL, Jiří. *Kartelové a distribuční dohody. Teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 165.

²⁰ KINDL, Jiří. Pojem vertikálních dohod v českém soutěžním právu. *Evropské právo*, 2003, č. 9, s. 7.

²¹ NOVOTNÝ, Jiří. *Nauka o podniku*. Plzeň, 2007, s. 180.

1. Cenový kartel

Obsahem kartelových smluv je stanovení pevných prodejních cen nebo minimálních cen.

2. Podmínkový kartel

Podniky sdružené v kartelu poskytují tytéž platební podmínky, rabaty, garance atd.

3. Územní kartel

Jednotlivé podniky sdružené v kartelu si rozdělí celkový trh, na nichž budou operovat jednotlivě a nebudou si navzájem konkurovat

4. Množstevní kartel

Každý sdružený subjekt má stanovenou kvótu a tento objem výroby nesmí ani překročit, ani nesmí vyprodukovat méně.

Další zdroj²² nám nabízí rozšíření výše zmíněné definice.

1. Cenový kartel

Stanoví např. jednotkovou, minimální nebo nejvyšší cenu a související výrobní nebo odběrové kvóty. Zvláštním druhem pak je podřízený kartel, který se objevuje v případě veřejných zakázek, jehož prostřednictvím jsou uzavírány dohody např. o minimální ceně a dále ziskový kartel, jehož prostřednictvím nejsou stanovovány jen ceny a produkční kvóty, ale kromě toho i vyrovnání zisků podle stanoveného klíče.

2. Výrobní kartel

Jsou sice sjednávány (např. z racionalizačních důvodů) výrobně-technické podmínky, ty však mají zároveň vliv na omezení konkurence. V praxi je tak třeba si všimnout např. dohod o jednotných součástkách, konečných výrobcích (normy, případně typy), ale také specializačních kvót, které vyřazují dosavadní konkurenci rozdělením různých výrobků nebo činností mezi zúčastněné závody.

²² WÖHE, Günter, KISLINGEROVÁ, Eva. *Úvod do podnikového hospodářství*. Praha: C.H. Beck, 2007, s. 237-238.

3. Odbytový nebo dodavatelský kartel

Odbyt nebo nákup je místně rozdělen (oblastní kartel), nebo je veškerý odbyt, případně veškerý nákup, prováděn centralizovaně (syndikát). Syndikát je jako nejpřísnější organizovaná forma kartelu vhodný k zamezení snah jednotlivých účastníků k porušení cenového kartelu. Nevýhodné pro členy kartelu však může být, že ztrácí bezprostřední kontakt s trhem, a proto se pro něj stává čím dál těžší vystoupit po uplynutí této doby z tohoto spojení.

1.2.4 Specifikace typů zakázaných dohod v horizontální a vertikální rovině

Po vymezení základních typů dohod je dobré pro úplnost charakterizovat také podrobenější podobu jednotlivých forem v horizontální i vertikální podobě. Vycházet přitom budeme z platné právní úpravy, která nám vymezuje jednotlivé typy zakázaných dohod na území ČR. Zabývat se budeme ale pouze ekonomickými aspekty. Analýza právní úpravy je předmětem jiné části práce. Ovšem je důležité vymezit tyto pojmy v ekonomické rovině, aby bylo možno později s těmito termíny pracovat.

Přehlednou a výstižnou definici základních typů zakázaných dohod nám nabízejí Raus a Neruda. Věnují se každému typu zvlášť a prezentují nám projevy jednotlivých typů kartelů v horizontální i vertikální rovině.²³

1. Cenový kartel

Prvním a nejčastěji uváděným typem zakázané dohody narušující soutěž jsou horizontální a vertikální cenová ujednání. V případě horizontální cenové dohody soutěžitelé usilují o dosažení společné nebo na základě předem stanovených pravidel odlišné ceny určitého zboží pro jeho prodej. V případě vertikální cenové dohody je jejím obsahem stanovení ceny pro konečného spotřebitele v případě navazujícího prodeje. Dohoda o cenách může mít řadu dalších forem, mezi než patří zejména dohoda o nepřímém určení cen, kdy k cenové fixaci určitého zboží může dojít prostřednictvím stejného kalkulačního vzorce pro tvorbu ceny, totožného systému slev, identického cenového rozpětí, dohodnuté odstupňovanosti cen a slev apod. Výsledkem tohoto typu dohod je potlačení nebo ztráta faktické konkurence, neboť nabízí-li více soutěžitelů v důsledku existence kartelu své plnění za týchž podmínek, skutečná konkurence nemůže existovat

²³ RAUS, David, NERUDA, Robert. *Hospodářská soutěž po vstupu ČR do EU*. Brno: CP Books, a.s, 2005, s. 62-68.

2. Kartely o určení jiných obchodních podmínek

Horizontální i vertikální charakter mohou mít i kartely o určení obchodních podmínek. Dohodnou-li se dva konkurenti v horizontálním vztahu na tom, že vůči svým odběratelům budou uplatňovat jednotnou politiku ohledně jiných obchodních podmínek než je cena, pak taková dohoda může eliminovat jejich vzájemný soutěžní vztah stejným způsobem jako dohoda o ceně. Existence účinné hospodářské soutěže nelze dovozovat toliko z nezávislé cenotvorby soutěžitelů ve vzájemném konkurenčním postavení. Stejně tak vertikální dohoda mezi dodavatelem a odběratelem, podle níž odběratel nebude potvrzovat objednávky dalších navazujících odběratelů za jiných podmínek, než které dodavatel stanoví – např. nebude potvrzovat a vykrývat objednávky v množství, jež nebude dosahovat stanoveného limitu, účinnou hospodářskou soutěž narušuje

3. Kontrolní kartely

Dalším typem jsou kontrolní kartely, které můžeme přirovnat k množstevním typu kartelů, uvedených výše. Následující popis horizontálních a vertikálních příkladů nám ukáže, že jedna forma dohody může vést ve svém důsledku k cíli, který si stanovuje kartelová dohoda jiného typu. Kontrolní kartely a reciproční kartely bývají zpravidla uzavírány mezi soutěžiteli v postavení konkurentů, kteří si takovými dohodami zalištují navzájem, většinou recipročně, zachování určité pozice za situace, kdy dochází k náhlému a pro ně negativnímu vývoji na trhu. O kontrolní kartel v horizontále by šlo například tehdy, pokud by si dva konkurující soutěžitelé mezi sebou ujednali, že svou produkci množstevně omezí, tj. že na trh budou dodávat jen určité množství zboží bez ohledu na vývoj poptávky. Tato praktika by mohla způsobit převis poptávky a účastníci kartelu by mohli zvýšit své ceny, aniž by se na jejich zvýšení dohodli. Tak by sice neuzavřeli zakázanou dohodu, ale účinky tohoto kontrolního ujednání by byly totožné a z hlediska hospodářské soutěže stejně nebezpečné. O kontrolní kartel uzavřený ve vertikálním vztahu by šlo tehdy, pokud by podle jeho obsahu měl dodavatel odběrateli určovat, kolik a jaký druh zboží bude na trh dodávat. Pokud by byl uzavřen vyšší počet takových paralelních vertikálních dohod mezi tímž dodavatelem a více odběrateli, mohl by tím dodavatel dosáhnout téhož stavu, jako horizontálním kontrolním kartelem.

4. Segmentační kartely

O segmentačním typu kartelů se výše práce také zmiňuje. V tomto případě jde o kombinaci kartelu územního a odbytového. Podstatné v tomto případě není důležité, zda jde o princip rozdělení odběratelů nebo dodavatelů na personálním či územním základě, protože horizontální i vertikální rozměry platí pro oba dva typy. Proto zde používáme souhrnný pojem segmentační kartel. Zakázanou horizontální dohodou o rozdělení nákupních zdrojů by byla taková dohoda, ve které více soutěžitelů koordinuje svou poptávku vůči třetím osobám v postavení jejich dodavatelů nebo ve vztahu k území, na němž tito dodavatelé působí. Výsledkem takové dohody může být stav, kdy jednotliví soutěžitelé, zvláště mají-li dostatečnou tržní sílu, odebírají výhradně od svých smluvně navázaných dodavatelů. Aniž by od těchto dodavatelů odebírali ostatní. Pochopitelně to umožňuje těmto soutěžitelům získávat pro sebe podstatně příznivější obchodní podmínky a zvyšovat tak závislost svých dodavatelů. Segmentační horizontální kartel na nabídkové straně spočívá v tom, že soutěžitelé se dohodnou, že každý z nich bude dodávat určitému typu odběratelů. Tato zakázaná dohoda pro zvýšení efektivity pro zúčastněné soutěžitele může být kombinována s jiným typem zakázané dohody – dohodou o cenách či jiných obchodních podmínkách, jejímž uzavřením se eliminují nevýhody například pro toho soutěžitele, který bude dodávat do navazující distribuční sítě a nutně tak bude muset cenovou politiku tomuto způsobu distribuce přizpůsobit. Segmentační vertikální kartel „na nákupu“ i „na prodeji“ se vyznačuje tím, že dodavatelé či odběratelé jsou omezování personálně ohledně osob, od kterých mohou zboží nakupovat či jimž mohou dále dodávat, popř. geograficky ohledně území, na kterém mohou zboží odebírat či na něž je mohou dodávat. Nebezpečí takové dohody je tím vyšší, čím je vyšší celkový počet týchž nebo obdobných dohod, které jsou mezi tímž dodavatelem a více odběrateli nebo tímž odběratelem a více dodavateli paralelně uzavřeny.

5. Diskriminační kartely

Méně obvyklým druhem jsou diskriminační kartely, které znevýhodňují obchodní partnery. Soutěžitelé svým obchodním partnerům při rovnocenném plnění poskytují bezdůvodně nerovnocenná protiplnění. Uzavíráním tohoto typu dohod dochází k umělé regulaci vstupu nových soutěžitelů na trh, k fixaci tržních pozic soutěžitelů, kteří takové dohody uzavírají a ke kolektivnímu znevýhodňování předem stanovené skupiny dodavatelů, odběratelů či jinak spolupracujících soutěžitelů – třetích osob. Tyto kartely mohou být uzavírány jak v horizontále, tak ve vertikále. Pokud jde o nerovnost podmínek, ta může být shledána v ceně, v množství plnění, v dodacích podmínkách, v záručních podmínkách atd

6. Junktimační kartely:

Dalším specifickým typem jsou tzv. junktimační²⁴ kartely. Podstatou tohoto typu protisoutěžního jednání je dohoda o tom, že zúčastnění soutěžitelé budou podmiňovat uzavření smlouvy se třetími osobami dodáním dalšího plnění, které věcně ano, ale podle obchodních zvyklostí s předmětem smlouvy nesouvisí. Jde o takové kartely, ve kterých se soutěžitelé vzájemně zavážou vůči třetím osobám postupovat jednotně v otázce akceptací smluv s těmito třetími osobami tak, že uzavření těchto smluv se třetími osobami budou vázat na splnění určitých podmínek. To způsobí, že třetí osoby mají v zásadě eliminovanou možnost uzavírat z jejich pohledu potřebné smlouvy pouze na takový předmět, který jim vyhovuje a jenž byl prvotním předmětem jejich zájmu. Podmínkou zákazu takového junktimačního kartelu je skutečnost, že jde o dva samostatné druhy zboží, které není možné z technického, zdravotního nebo bezpečnostního hlediska nabízet společně – a není mezi nimi logická souvislost.

7. Bojkotové kartely:

Posledním druhem dohod, kterými se budeme zabývat, jsou bojkotové kartely. Tento typ se vyznačuje vlastnostmi podobnými, jaké jsou vlastní kartelům diskriminačním. Zatímco v případě diskriminačních kartelů se soutěžitelé dohodnou, že s třetími osobami, zpravidla se soutěžiteli stojícími vně kartelu (méně často s jinými osobami), budou spolupracovat za podmínek, jež pro ně budou natolik nevýhodné, že o takovou spolupráci tyto třetí osoby v některých případech fakticky ztratí zájem, u bojkotových kartelů je dohoda zaměřena přímo na to, aby se třetími osobami nebylo spolupracováno vůbec. Dopady na hospodářskou soutěž jsou však v obou případech velmi podobné. Jak diskriminační kartely, tak kartely bojkotové omezují či zcela eliminují vstup nových potencionálních konkurentů na trh a fixují tržní pozice těch soutěžitelů, kteří do kartelu vstoupili,

²⁴ Pod pojmem junktimační se obecně rozumí vázané obchody.

2 Právní vymezení kartelových dohod

2.1 Stručný vývoj právní úpravy na ochranu hospodářské soutěže

V úvodu této kapitoly je na místě alespoň rámcově nastínit vývoj českého práva v oblasti hospodářské soutěže, kam samozřejmě spadá i problematika kartelových dohod. Situace během období socialismu je ve znamení neexistence principů tržní ekonomiky a volné hospodářské soutěže a proto toto prostředí zcela vylučuje zkoumání kartelových dohod, a tak je toto období pro tuto práci bezvýznamné. Naproti tomu je například vývoj podoby právní úpravy dané problematiky v období první republiky jistě zajímavé téma, avšak z kapacitních důvodů se budeme zabývat pouze vývojem na našem území po roce 1989 až do současnosti

2.1.1 Prvotní právní úprava – zákon č. 63/1991 Sb.

Polistopadové Československo zdědilo v roce 1989 hypermonopolní strukturu ekonomiky a rovněž české zákonodárství i praktická hospodářská politika měly za úkol vytvořit fungující soutěžní prostředí. Nová úprava soutěžního práva byla jedním z velmi důležitých legislativních předpokladů hospodářské transformace.

Po počátečních nevyjasněnostech a přípravách komplexního zákona o hospodářské soutěži (který měl upravovat nekalou soutěž i protimonopolní a protikartelovou ochranu ekonomiky) se nakonec prosadila tradiční koncepce dvojkoľejnosti soutěžního práva a „veřejnoprávní větev“ zákonodárství na existenční ochranu soutěže byla založena samostatným federálním zákonem č.63/1991 Sb. o ochraně hospodářské soutěže (ZOHS), který nabyl účinnosti 1. března 1991.²⁵

Tento právní předpis tvořil první jednotnou právní úpravu a přinesl možnost postihu tří základních jednání, které mohou narušovat hospodářskou soutěž. Právní úprava se týkala: kartelů, fúzí a dominantního a monopolního postavení na trhu. Navzdory tomu že byl několikrát novelizován, postupem času ztrácel na své aktuálnosti, hlavně díky prudkým změnám při přechodu na nový hospodářský systém. Ztrácel tak svojí zásadní podstatu a nedostatečně chránil soutěžní prostředí před škodlivým jednáním a činnostmi.

²⁵ BEJČEK, Josef. *Kartelové právo*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 1995, s. 56.

První zásadní odchylkou byl okruh subjektů, na které se zákon vztahoval. Nepoužíval se pojem soutěžitel, ale pouze podnikatel, což samo o sobě jeho působnost omezovalo. Stejně tak se nevztahoval na sdružení a v dané právní úpravě tak vznikly mezery. Toto napravila až novela z roku 1993. Dále původní zákon nerozlišoval mezi dohodami vertikálními a horizontálními, nepočítal s blokovými či jinými výjimkami a také vágně upravoval pojem duševní a průmyslové vlastnictví. A ve vztahu k orgánům veřejné moci zákon stanovil, že nesmí vlastními opatřeními, zjevnou podporou nebo jinými způsoby omezit nebo vyloučit hospodářskou soutěž. Pokud orgány veřejné moci jednaly v rozporu s tímto zákazem, bylo sice možné vyžadovat po nich nápravu, její sjednání však nebylo přímo vynutitelné.²⁶

2.1.2 Potřeba nové právní úpravy, představení zákona č. 143/2001 Sb. ve vývojových souvislostech

Z výše uvedených poznatků je zcela zřejmé, že bylo potřeba představit novou komplexnější a aktuálnější právní úpravu. Bylo nutno reagovat na vývoj nejen vnitřního trhu a ekonomiky, ale i trhu a ekonomiky evropské potažmo světové úrovně. Silný vliv získává i pomalá příprava na evropskou integraci. Dopady a harmonizace komunitárního práva je čím dál tím více citelnější. Stará právní úprava však bránila díky chybám plně rozvinout potenciál komunitárního práva, které vycházelo z dlouholetých zkušeností západních ekonomik.

Zmíněný zákon byl k dnešku již sedmkrát novelizován.²⁷ Pouze krátce se zmíníme o důležitých změnách, které tyto novely přenesly. V pořadí první novela²⁸ měla za cíl především vytvořit podmínky k tomu, aby mohl ÚOHS²⁹ přímo aplikovat komunitární soutěžní právo, a aby byly odstraněny rozdíly, které mezi českým a komunitárním právem vznikly od přijetí OHS³⁰ v roce 2001. Další novely představovaly pokus o omezení aplikovatelnosti soutěžního práva v určitých sektorech – v pořadí druhá novela v oblasti zemědělství³¹, v pořadí třetí u telekomunikací³², tyto změny byly odstraněny novelou v pořadí

²⁶ PETR, Michal a kol. *Zakázané dohody a zneužívání dominantního postavení v ČR*. Praha: C.H Beck, 2010, s. 18-19.

²⁷ V současné době je v pracovní verzi novela osmá č. 360/2012 Sb.

²⁸ zákon č. 340/2004 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže a některé další zákony.

²⁹ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

³⁰ Zákon na ochranu hospodářské soutěže.

³¹ zákon č. 484/2004 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže, obchodní zákoník a zákon o cenách.

³² zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů.

pátou³³ a sedmou³⁴, které zvláštní pravidla o uplatnění soutěžního práva v oblasti telekomunikací opět vypustily a v oblasti zemědělství uvedly v souladu s komunitárním právem. Novela v pořadí čtvrtá³⁵ byla zaměřena především na problematiku koncentrace, neboť jejím hlavním cílem bylo implementovat Nařízení 139/2004³⁶, měla však i velký vliv na problematiku zakázaných dohod, kde došlo ke zrušení blokových výjimek, vydávaných ve formě vyhlášek ÚOHS, namísto nich se nově používají pouze blokové výjimky komunitární, a to i na dohody bez komunitárního prvku. Konečně zatím poslední, v pořadí sedmá novela³⁷ se týkala zejména otázek procesních. Vedle toho však významně zasáhla i do vymezení zakázaných dohod, neboť došlo ke změně jejich zákonné definice a ke zrušení pravidla *de minimis*, koncipovaného jako výjimky ze zakázaných dohod.³⁸

2.2 Právní předpisy upravující problematiku zakázaných dohod v platném právním pořádku ČR - Zákon č. 143/2001 Sb. o ochraně hospodářské soutěže

Snahou předcházející kapitoly bylo oddělení ekonomické a právní sféry. Zatímco minulá kapitola se dopodrobna věnovala ekonomickým reáliím, následující kapitola bude ve znamení podrobné analýzy současné, platné právní úpravy s ohledem na její dopad na hospodářskou soutěž a představení nástrojů na prosazování korektnosti hospodářské soutěže. Ačkoliv jsme již naznačili předmět a obsah poslední platné úpravy a její novelizací již výše, je nutné věnovat se aktuální právní úpravě více podrobněji.

V současnosti se společenské vztahy týkající se hospodářské soutěže na našem území řídí zákonem č. 143/2001 Sb. o ochraně hospodářské soutěže.³⁹ Krátké představení tohoto předpisu i jeho dosavadních novelizací bylo zmíněné již výše. V této kapitole se zaměříme na podrobnou právní analýzu všech aspektů a souvislostí. Ovšem ve snaze dodržet zadaný rámec práce, se následující analýza bude věnovat pouze obecné rovině a částem zákona, které se přímo zabývají zakázanými dohodami.

³³ zákon č. 71/2007 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže.

³⁴ zákon č. 155/2009 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže.

³⁵ zákon č. 361/2005 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže a některé další zákony.

³⁶ Nařízení Rady (ES) č. 139/2004, o kontrole spojování podniků.

³⁷ zákon č. 155/2009 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže.

³⁸ PETR, Michal a kol. *Zakázané dohody a zneužívání dominantního postavení v ČR*. Praha: C.H Beck, 2010, s. 19-20.

³⁹ Dále jen zákon.

Nejprve je důležité stanovit obecné právní pojmy, které jsou zásadní pro zařazení problematiky hospodářské soutěže v právně-teoretické rovině. Pokud se bavíme o jednáních narušující hospodářskou soutěž, tak obchodní zákoník jako *lex generalis* rozeznává dva základní typy: nekalé soutěžní jednání a nedovolené narušení hospodářské soutěže. Prvním typem se obchodní zákoník zabývá podrobně.⁴⁰ Co se týče druhého typu, tak problematiku narušování hospodářské soutěže upravuje, dle obchodního zákoníku⁴¹, zvláštní zákon. Jedná se samozřejmě o zákon č.143/2001.

Obchodní zákoník je předpisem práva soukromého a nekalé soutěžní jednání je deliktem soukromoprávním. Na takový soukromoprávní delikt, vyznačující se znaky podle § 44 odst. 1 obchodního zákoníku, se veřejnoprávní úprava vyplývající z toho zákona nebude aplikovat.⁴² Je tedy zřejmé, že pokud se týká sledované problematiky, budeme se pohybovat v odvětví práva veřejného.

2.2.1 Obecná část zákona - Úvodní ustanovení

Hlava I. neboli úvodní ustanovení nám dává představu o tom, co zmíněný zákon přesně upravuje a také definuje základní pojmy, které je nutné znát pro aplikaci daného předpisu. Zcela záměrně je i úvodní ustanovení podrobena analýze. Zejména pro srovnání jak jsou definovány stejné pojmy, či příbuzné pojmy, avšak v ekonomickém a právním pojetí.

V právním pojetí je dána přednost jasnému vymezení aplikace zákona. Co se týče právních pramenů, je zde zakotvena vedoucí role komunitárního práva a její následná praktická implementace do vnitrostátního práva ČR v podobě tohoto zákona⁴³ Obecné vymezení dále představuje případy, kdy se daný zákon neužije vůbec nebo s omezením. Stanovení teritoriálních pravidel, je omezeno podmínkou, že pokud jednání mimo hranice ČR má dopad na hospodářskou soutěž na našem území, pak se užije tohoto zákona.

Vzhledem k problémům, které v předchozí právní úpravě přinášela nedostatečná definice subjektů, na které se tato právní úprava vztahuje, je součástí zákona vymezení subjektů i pojem trh.

Osobní působnost se vztahuje dle zákona na fyzické i právnické osoby a jejich různé typy sdružení, ale také na subjekty, které nemusí vykazovat status právnické osoby, ale jeho činnost má dopad na hospodářskou soutěž.

⁴⁰ Jedná se o paragrafy v rozmezí §44 až §55,

⁴¹ Přesněji se tak dočteme v § 42 odst.2.

⁴² RAUS, David, NERUDA, Robert. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. Praha: Linde Praha a.s., 2006, s. 15.

⁴³ § 2 odst. 1

České soutěžní právo tedy používá pojmu soutěžitel. Má-li být konkrétní subjekt kvalifikován jako soutěžitel, je třeba aby vystupoval jako účastník soutěžního vztahu v rámci hospodářské soutěže.⁴⁴

2.2.2 Zvláštní část zákona - Dohody narušující soutěž

Důležitou součástí, nejen pro tuto práci, ale také všeobecně je Hlava II. zákona, která nám předkládá problematiku zakázaných dohod, tak jak na ní nahlíží české právo. Jelikož hlavní náplní následující praktické části této práce je právě aplikace práva v oblasti zakázaných dohod, tato podkapitola bude spíše stručným představením právní úpravy v teoretické rovině.

Tato část zákona⁴⁵ navazuje na obecná ustanovení a pracují s již definovanými pojmy jako trh, soutěžitelé nebo hospodářská soutěž. V prvním odstavci zákon obecně zakazuje jakékoliv smlouvy vedoucí k omezení soutěže, pokud ovšem tento nebo zvláštní zákon neuděluje výjimky nebo pokud nestanoví Úřad pro ochranu hospodářské soutěže výjimku.

Odstavec druhý obsahuje demonstrativní vymezení zakázaných smluv dle jejich obsahu a záměru uzavření. V návaznosti na předcházející ekonomickou část zákon především zakazuje:

1. *Cenové kartely*
2. *Výrobní kartely*
3. *Segmentační kartely*
4. *Junktimační kartely*
5. *Podmínkové kartely*
6. *Bojkotové kartely*

Co se týče ekonomických a právních definic různých typů kartelů, tak není obtížné nalézt podobnost mezi charakteristikou kartelů, kterou nám nabízí platná právní úprava a výše zmíněnými ekonomicky zaměřenými definicemi. Z tohoto důvodu jsou výše uvedené názvy druhů kartelů užity v návaznosti na členění a definice užitých v této práci.

Obsahem třetího a čtvrtého odstavce je specifikace podmínek. Zakázané dohody jako takové nemusí být rušeny jako celek, pokud je závadná jen část této dohody. Ovšem za předpokladu, že ze smlouvy samotné nevyplývá, že jednotlivá část nelze oddělit, pak je neplatná celá smlouva. A poslední odstavec, v pořadí čtvrtý, nám specifikuje podmínky, za kterých se zákaz definovaný v odstavci jedna nevztahuje na určité typy dohod. Ty sice

⁴⁴ RAUS, David, NERUDA, Robert. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. Praha: Linde Praha a.s., 2006, s. 42.

⁴⁵ Přesněji je to Hlava II. § 3 zákona.

mohou nést znaky dohody zakázané, ale jejich plnění přináší určitý druh výhod spotřebitelům anebo nezasahují do hospodářské soutěže.

2.2.3 Skutková podstata narušení hospodářské soutěže v případě kartelové dohody

Skutkovou podstatu můžeme označit jako jeden ze základních prvků, který definuje každý správní delikt nebo trestný čin. Tato podkapitola nám přiblíží znaky skutkové podstaty zakázaných dohod, tak jak na ní nahlíží český právní řád. Bez jasné koncepce skutkové podstaty se neobejdeme u jakéhokoliv přečinu a proto se i tato práce zabývá podrobnější definicí. Následující kapitola nám poskytne jasnou představu o tom, v čem vlastně spočívá porušení hospodářské soutěže prostřednictvím zakázaných dohod.

V případě zakázaných dohod, ale není vymezení skutkové podstaty snadným úkolem. Pokud odhlédneme od pojetí, která nám přináší komunitární právo⁴⁶ a zaměříme se na výklad v českém prvním prostředí, tak musíme brát za zásadní konstatování přímo uvedené v zákoně v § 3 odst.1. Toto je velice důležité pro pozdější část práce, kde bude analyzován konkrétní judikát. Ačkoliv není cílem práce vyložit různé interpretace dané skutkové podstaty, tak musíme přihlédnout k výkladu příslušných orgánů v právní praxi a tu následně užít v praktické části práce.

Pro potřebu vymezení jasných mantinelů práce v ohledu skutkové podstaty užijeme výkladu tak jak ho představil Kindl⁴⁷

„Omezení hospodářské soutěže znamená, že ceny rostou a kvalita a kvantita vyráběného zboží se snižuje“. Hospodářskou soutěží je přitom nutno rozumět jak skutečnou hospodářskou soutěž, tak hospodářskou soutěž potencionální.

Toto právní pojetí hospodářské soutěže, tak jak ho interpretuje Kindl, je pro tuto práci základním koncepčním bodem. Přestože je mnoho možných pohledů na právní pojetí pojmu hospodářské soutěže, pro účel této práce je naplněním skutkové podstaty činnost⁴⁸, která narušuje výše zmíněný koncept soutěže.

⁴⁶ Srov. KINDL, Jiří. *Kartelové a distribuční dohody. Teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 130 – 131.

⁴⁷ KINDL, Jiří. *Kartelové a distribuční dohody. Teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck, 2009, s. 140-141.

⁴⁸ Pod pojmem činnost rozumíme uzavření zakázané dohody.

2.2.4 Legální výjimky vyplývající ze zákona 143/2001Sb.

Poslední podkapitola teoretické části se bude věnovat výjimkám. Tuto problematiku lze zkoumat pouze na základě právní úpravy. Výjimky ze zákazu totiž jsou specifikem každého vnitrostátního práva a jen to stanovuje jaké podmínky, jakým způsobem a kým lze výjimky udělit. Tato práce se zabývá výjimkami opět za účelem vytvoření co největší komplexnosti pohledu na problematiku zakázaných dohod. V zásadě rozlišujeme dva typy výjimek:

Výjimky ze zákazů

První typ navazuje na předchozí ustanovení dle § 3. Typy dohod v něm zmíněné nejsou zakázány, pokud dopady dohod nepřekračují zákonem vymezený rámec. Podrobně je tento rámec definován v § 6 odst. 1 a 2 zákona. Obsahem odstavce jedna je přesné číselné určení podmínek, za kterých lze dohody vyjmout ze zákazu. Pro horizontální typy dohod platí, že společný podíl účastníků dohody nesmí překročit na relevantním trhu 10%. Podobné ustanovená platí ve vertikální rovině, kde je podmínkou že podíl **žádného** z účastníků nepřesahuje na relevantním trhu 15%. Poslední část tohoto odstavce se týká vyjmutí dohod odbytových organizací a sdružení zemědělských výrobců a prodeji nezpracovaných zemědělských komodit.⁴⁹

Upřesňujícím dodatkem je možné nazvat odstavce druhý.⁵⁰ Taxativně vymezuje, kterým druhům dohod mezi soutěžiteli nesmí být nikdy udělena výjimka a to i přes to že by na ni měly nárok, dle podmínek uvedených v předchozím odstavci. Co se týče typů těchto dohod nepodléhajících výjimkám, jedné se o dohody o cenách v horizontální i vertikální úrovni.

Blokové výjimky

Druhým typem výjimek jsou blokované výjimky. Jak již název napovídá, jedná se o hromadné vyjmutí dohod určitého typu ze zákazu. Blíže určující informace nalezneme v § 4 odst.1, 2 a 3 zákona. Specifikem této části zákona je návaznost na komunitární právo EU a vymezení pravomocí a působností úřadu ve věci udělování výjimek. Vztah komunitárního práva a blokovaných výjimek spočívá v povolení dohod, které nemohou mít vliv na obchod mezi

⁴⁹ § 6 odst.1 zákona

⁵⁰ § 6 odst.2 zákona

členskými státy Evropských společenství, avšak splňují ostatní podmínky stanovené blokovými výjimkami na základě komunitárního práva.⁵¹

V posledních dvou odstavcích § 4 lze hovořit o principu správního uvážení. Vymezuje se zde pravomoc úřadu k udělení blokové výjimky ze zákazu, pokud se prokáže, že narušení soutěže, ke kterému by bloková výjimka vedla, je převáženo výhodami pro jiné účastníky trhu, zejména spotřebitele.⁵²

Poslední odstavec upravuje možnost odejmutí příslušných výhod. Pokud úřad zjistí, že blokové výjimky udělené na základě odst. 1 nebo 2 vedou k nesplnění podmínek v § 3 odst.4. zákona, úřad soutěžiteli výhodu odejme.

⁵¹ Tuto úpravu nalezneme v čl. 83 odst. 1 Smlouvy k provedení čl. 81 odst. 3 Smlouvy příslušnými nařízeními Komise nebo Rady. Srov. FIALA, Petr, PITROVÁ, Markéta. *Evropská unie*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003, s. 419-421.

⁵² § 4 odst.2 zákona

Praktická část

3 Uvedení do praktické části

3.1 Základní charakteristika praktické části

Hlavním cílem praktické části je snaha o co nejpodrobnější analýzu jednoho konkrétního případu, který je odborně zajímavý z právně-ekonomického pohledu. Detailní rozebrání by mělo přinést ucelený pohled na fungování aplikace soutěžního práva na našem území. Samozřejmě základní pojetí a pohled vychází především z poznatků uvedených v teoretické části a to za účelem o co největší užití těchto shromážděných informací. Stejně tak je důraz kladen na právo vnitrostátní a nikoliv na právo komunitární. Pouze v případě zásadního a přímého vlivu je komunitární právo zmíněno. Ovšem i praktická část práce se snaží o zkoumání problematiky zakázaných dohod primárně z pohledu českého právního a ekonomického prostředí a to v maximální možné míře.

3.2 Orgány působící v procesu ochrany hospodářské soutěže

Pakliže chceme zevrubně sledovat konkrétní případ porušení pravidel hospodářské soutěže ve formě zakázané dohody, tak nezbytně musíme alespoň rámcově představit relevantní orgány. Zcela záměrně nebyla tato kapitola součástí teoretické části. A to hned ze dvou důvodů. Jednak je to snaha o co největší přehlednost práce a v druhé řadě je to fakt, že v práci je nazíráno na činnost jednotlivých orgánů jako na reálné fungování orgánů statní správy i justice. V rámci této práce se to prioritně týká regulace a sankcionování zakázaných dohod. Smyslem této kapitoly není podrobná analýza a popis všech aspektů, pravomocí a souvislostí, ale jen krátké představení s důrazem kladeným na praktickou činnost úřadu a jeho zákonem přiznané nástroje pro regulaci hospodářské soutěže. Výstup této kapitoly ve formě poznatků o skutečném fungování těchto orgánů je zásadní pro chápání úlohy, kterou tyto orgány hrají v posuzování případu, který bude v následující kapitole zkoumán.

3.2.1 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže⁵³ je ústřední orgán státní zprávy s celostátní působností.⁵⁴ Typ jeho pravomocí a rozsah jeho osobní, místní a funkční působnosti z něj činí primární orgán, co se týče kontroly korektnosti hospodářské soutěže na našem území. Práce úřadu nespočívá pouze v kontrole, ale také v posuzování dopadů na hospodářskou soutěž. Činnost soutěžitelů může mít negativní následky a povolovací režim pro určité druhy činností je právě v kompetenci úřadu.

V návaznosti na téma práce je třeba podotknout, že kontinuální prioritou českého ÚOHS je právě boj proti zakázaným dohodám. Ačkoliv se organizační struktura za bezmála 20 let existence úřadu měnila a s ní samozřejmě i koncept činnosti, boj proti kartelům je stále na špičce pomyslné pyramidy priorit v činnosti úřadu. Dočteme se tak každoročně v každém oficiálním dokumentu ÚOHS.

K prioritám úřadu neodmyslitelně patří detekce a stíhání kartelových dohod. Jedna s o horizontální dohody mezi soutěžiteli, jejichž cílem je určení cen, rozdělení trhu, dodavek či odběratelů. Kartelové dohody mají závažný dopad na hospodářskou soutěž a silně deformují svobodné tržní prostředí.⁵⁵

Co se týče základní právní úpravy činnosti úřadu, nalezneme ji přímo v zákoně. Pro úplnost je na místě doplnit informaci, že úřadem a jeho vnitřním fungováním se zabývá také zvláštní zákon, přesněji je to zákon č. 273/1996 Sb.⁵⁶

Hlava V. zákona obsahuje obecné informace o působnosti úřadu a jeho povinností v otázce zveřejňování svých návrhů a rozhodnutí. Obsáhlou část pak tvoří role úřadu ve vztahu k orgánům EU a postup při aplikaci komunitárního práva.

Pro tuto práci je však podstatnější náplň hlavy VI. zákona, která upravuje praktické fungování orgánu. V této části zákona se podrobně seznámíme s řízením úřadu. Předem je třeba říci, že co se týče typu řízení před úřadem, jde v tomto případě o správní řízení. Lex generalis je proto správní řád.⁵⁷ Obecná pravidla pro procesní postupy najdeme v tomto předpise. Obsah § 21 a § 22 je doplňujícím zdrojem pro vedení řízení u úřadu. Specifika pro

⁵³ Dále jen úřad

⁵⁴ Obecné právní zakotvení ÚOHS do soustavy státních orgánů najdeme v kompetenčním zákoně č. 2/1969 přesněji v §2 odst. 1.

⁵⁵ Srov. Výroční zpráva ÚOHS pro rok 2010. uohs.cz, 30.4.2011. Dostupné na www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2010.pdf

⁵⁶ Specifické informace obsažené v tomto předpise jsou pro tuto práci minimálně využitelné, proto je zde tento předpis zmíněn jen okrajově, v rámci komplexnosti.

⁵⁷ Zákon č. 500/2004. Sb., správní řád.

činnost úřadu je třeba vymezit speciálními pravidly a ty jsou právě popsány v těchto dvou paragrafech.

Najdeme zde především kodifikaci základních procesních pravidel. Vedle vymezení statusu účastníka a jeho postavení, zde nalezneme zásadní, právem přiznané pravomoci úřadu. Jde o pravomoci, které umožňují úřadu získat přístup ke všem podkladům, důkazům, dokumentům atd., které jsou zásadní pro účely šetření. Stejně tak zákon umožňuje přístup úřadu do objektů všech typů a to i v případě, že se nejedná čistě o prostory, ale o místa, kde se mohou nacházet různé zásadní podklady pro šetření. Toto se týká nejen prostor obchodních, ale pokud je důvodné podezření, je nutné úřadu umožnit vstup i do jiných prostor, včetně prostor fyzických osob. Zde je ovšem potřeba nejprve získat povolení soudu.⁵⁸ Důležité je brát na vědomí, že další úpravu procesních pravidel najdeme také v zákoně samotném. Konkrétně se jedná o ustanovení vyplívající z §8, 11 a 12.

Okrajově je třeba se zmínit i o § 21a, jehož náplní je úprava procesního řízení pokud úřad zahájí řízení o porušení specifických předpisů komunitárního práva. Tato část přesně stanoví jaké části zákona se mají pro danou situaci použít a také upravuje situace, kdy úřad pozastaví nebo zastaví šetření, pokud se šetřením již zabývá jiný obdobný úřad členské země nebo některý z orgánů EU.

3.2.2 Role soudů v ochraně hospodářské soutěže

Nedílnou součástí systému, který se zabývá ochranou hospodářské soutěže je soudní moc. Úkolem soudní moci, prostřednictvím tedy samozřejmě soudů, je kontrolní a přezkumná činnost. Tato činnost vychází z principu kontroly výkonu státní moci a soudy zde plní instanci, u které se lze dovolat nezávislého přezkumu činnosti orgánů státní správy, v tomto případě ÚOHS. Jelikož se následující část práce zabývá rovněž rozborem soudních judikátů, je určitě na místě alespoň stručně shrnout základní roli těchto orgánů v ochraně před zakázanými dohodami. Následuje komentář k jednotlivým úkonům, ve kterých se lze obrátit na soud.

⁵⁸ §200h zákona č. 99/1963. Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Žaloba proti rozhodnutí ÚOHS

Tato forma přezkumu je zdaleka nejfrekventovanější forma, kterou se účastníci řízení brání proti rozhodnutí, které vydal ÚOHS. V tomto případě i v případech následujících vycházíme ze soudního řádu správního.⁵⁹

Soud při přezkoumávání rozhodnutí ÚOHS vychází se skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu posledního stupně, a napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady v řízení zruší, je-li žaloba důvodná, v opačném případě ji zamítne.⁶⁰

Za specifickou funkci soudu v tomto případě můžeme označit jeho pravomoc modifikovat výši případné sankce. Pokud udělí ÚOHS sankci ve formě pokuty, je to na základě zákona a její rozsah je na správním uvážení úřadu. Role soudu v tomto případě je přezkum výše uložené sankce a v jeho zákonem přiznané pravomoci je sankci snížit nebo od ní dokonce upustit. Kontrolní mechanismus se zde tak uplatní ve formě přezkumu přiměřenosti správního uvážení.

Žaloba na nečinnost

Jak je z názvu již patrné, tak v tomto případě soud poskytuje ochranu účastníkům v případě nečinnosti úřadu. V případě že úřad je nečinný v procesu vydání rozhodnutí či určitého osvědčení a byl povinen toto vykonat, pak soud nařídí úřadu vydat ve stanovené lhůtě dané rozhodnutí nebo osvědčení.

Je vhodné doplnit tuto stručnou charakteristiku o důležitý poznatek, který nalezneme v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Při rozhodování o žalobách na nečinnost soudů nepřísluší posuzovat zákonnost vydaného rozhodnutí, natož zavázat správní orgán k vydání rozhodnutí o určitém obsahu.⁶¹

Ochrana před nezákonným zásahem

Posledním prostředkem vycházejícím ze správního řádu je ochrana před nezákonným zásahem. Takovým zásahem rozumíme zásah, pokyn nebo donucení konat. Pokud úřad užije takového zásahu, který není nikde právně zakotven, pak se lze domáhat nápravy právě žalobou pro ochranu před nezákonným zásahem. Role soudu je posoudit zákonnost takového

⁵⁹ Zákon č. 150/2002. Sb., správní řád soudní.

⁶⁰ PETR, Michal a kol. *Zakázané dohody a zneužívání dominantního postavení v ČR*. Praha: C.H Beck, 2010, s. 525.

⁶¹ Rozsudek NSS sp. zn, 1 Ans 2/2009

zákazu a pokud soud shledá, že k nezákonnému postupu zjevně došlo, pak nařídí orgánu aby podnikl kroky k nápravě, tak aby byl obnoven stav před samotným zásahem.

Za zásah bývají obvykle označovány aktivní úkony správních orgánů související většinou s výkonem správní činnosti, která se v nauce označuje jako správní dozor, nikoliv tedy úkon učiněný jménem státu jako účastníka soukromě-právního vztahu.⁶²

⁶² PETR, Michal a kol. *Zakázané dohody a zneužívání dominantního postavení v ČR*. Praha: C.H Beck, 2010, s. 537.

4 Případová studie – zakázaná dohoda mezi velkochovateli drůbeže

4.1 Členění obsahu kapitoly

Zkoumaný případ bude v této kapitole představen postupně. Nejprve se práce zabývá důvody pro výběr právě této kauzy a následovně jejím popisem v obecné rovině. V tomto ohledu je prostor vyčleněn pro analýzu jednotlivých aspektů, které vedly k označení této dohody za nezákonnou. Následuje podrobné zkoumání rozhodnutí správních úřadů a soudů a aplikaci právních a ekonomických pojmů. Ve snaze představit daný případ v co nejširších souvislostech je součástí kapitoly komentář k reálným dopadům ve společenské a ekonomické sféře, ať už jde o dopady negativní či pozitivní.

4.2 Důvody vedoucí k výběru případu zakázané dohody mezi velkochovateli drůbeže

V roce 2007 ÚOHS v rámci své činnosti zahájil 9 správních řízení v oblasti zákazných dohod.⁶³ V tomto roce úřad například řešil jeden z nejrozsáhlejších a nejzávažnějších případů kartelu na našem území, do kterého se zapojilo 16 nadnárodních strojírenských firem a široké veřejnosti je znám jako kauza PISU.⁶⁴ V tomto případě úřad uložil historicky nejvyšší souhrnnou pokutu ve výši 941 881 000,- Kč. S ohledem na tento jistě zajímavý případ, se tato práce věnuje ovšem kauze jiné. Kartel PISU je natolik rozsáhlý a složitý na zpracování, že potřebný prostor pro jeho rozbor by jistě naplnil rozsah celé takovéto práce. Dalším hlediskem je také přítomnost silného i možná zcela zásadního komunitárního prvku a problematiky vztahu vnitrostátního práva a práva EU. Z těchto důvodů se práce zabývá případem, který neobsahuje tento prvek, lépe řečeno komunitární právo nemělo na jeho průběh zásadní dopady. Práce si tak zachovává jasně stanovený koncept a věnuje se primárně českému prostředí.

Vedle absence zásadního vlivu komunitárního prvku byl zkoumaný případ vybrán pro zpracování s ohledem na další prvky, které případ vykazuje. Jde především o prvky obsahového a procesního rázu. Faktické znaky a průběh daného případu vytváří ideální

⁶³ Informační listy ÚOHS pro rok 2012. uohs.cz, 30.11.2012. Dostupné na www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2012/info-list-4_2012-UOHS-web.pdf

⁶⁴ Zkratka PISU je odvozena od názvu výrobku, kterého se kartel týkal: plynem izolovaný spínací ústroj.

prostor pro aplikaci všech podstatných pojmů a procesů popsaných v dosavadním obsahu této práce.

Posledním důvodem k výběru této kauzy je dokreslení představy fungování české státní správy a potažmo českého soudnictví v reálném čase. Níže analyzovaný případ započal v roce 2007 a zatím poslední rozhodnutí s případem spojené je datováno ke dni 25. 11. 2012, kdy Krajský soud v Brně vynesl další, v pořadí již druhý rozsudek. Ačkoliv se může zdát výběr dosud běžícího případu nepatřičný, tak práce zahrnuje všechny podstatné procesy a pojmy, jejichž analýza by měla být hlavním smyslem této práce. Hlavním smyslem výběru neukončeného případu, přestože můžeme očekávat jeho konečné uzavření v nejbližší době, je upozornění na nebyvalou zdlouhavost procesů, v tak zásadní sféře jakou je bezesporu ochrana hospodářské soutěže.

4.3 Představení případu a podstata porušení hospodářské soutěže

V této kapitole se konečně dostáváme k samotné podstatě hlavní náplně praktické části. Smyslem této části je seznámení se s případem v obecné rovině a popisem jednání, které bylo ÚOHS označeno jako nezákonné.

Případ zakázané dohody, proti které ÚOHS⁶⁵ zahájil správní řízení, se týkal jednání zemědělských družstev konaného dne 13. 12. 2006 v Jevišovicích. Tohoto jednání se zúčastnily tyto subjekty:

AGRODRUŽSTVO JEVIŠOVICE, se sídlem Jevišovice (dále jen Agrodružstvo)

Zemědělské družstvo PETŘÍN, se sídlem Starý Petřín (dále jen Petřín)

Zemědělské družstvo „Roštýn“, se sídlem Hodice 211 (dále jen Roštýn)

ZEVA CHLÍSTOVICE, a.s., se sídlem Chlístovice 28 (dále jen Zeva)

SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o., Pohořelice, Velký Dvůr 7 (dále jen Sušárna Pohořelice)

AGROPRODUCT, spol. s.r.o., se sídlem Ivaň č. p. 88 (dále jen Agroprodukt)

⁶⁵ Dále jen úřad

KARLOV, a.s., se sídlem Bílkov č. p. 120, Dačice (dále jen Karlov)

Výsledkem jejich jednání byla dohoda o stanovení cen. Jejich společný postup v úpravě cen měl vést k sjednocení cen 20,- Kč za 1 kilogram živé váhy v I. jakostní třídě drůbeže. Tuto strategii měli dodržovat zejména v jednání s jejich společným a největším odběratelem Kostecké uzeniny a.s. Součástí celé schůze byla také dohoda o společném postupu při obchodním jednání, které se konalo 14. 12. 2006 se společností Kostecké uzeniny a.s. Zde měly subjekty v návaznosti na svoji dohodu uplatnit dohodnutý postup a stanovit tak společnou minimální cenu.

V teoretické rovině se tak jedná o klasický případ horizontální dohody mezi konkurenty. Pokud chceme zařadit tuto zakázanou dohodu v rámci výše zmíněné typologie, řadíme ji hned do kategorie těch nejfrekventovanějších typů kartelů – cenového kartelu.

4.4 Průběh řízení u ÚOHS

4.4.1 Rozhodnutí S 14/07-12929/07/620

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zahájil dne 11. 1. 2007 správní řízení na základě kterého vydal prvoinstanční rozhodnutí pod spisovou značkou⁶⁶ S 14/07-12929/07/620⁶⁷ ze dne 13. 7. 2007. Toto rozhodnutí je prvním ze základních dokumentů, kterému se tato práce věnuje. Na základě tohoto rozhodnutí úřadu se následovně rozvíjí sledovaná kauza.

Obsahem rozhodnutí S 14/07-12929/07/620⁶⁸ bylo označeno výše zmíněné jednání zemědělských družstev za nezákonné. Rozhodnutím úřadu se uzavřená smlouva mezi konkurenty ruší a úřad ukládá sankci ve formě pokuty všem zmíněným subjektům.

Podstatným bodem tohoto rozhodnutí je argumentace, kterou úřad podepřel své konání. Zákonný rámec, ze kterého úřad vychází najdeme v § 3 a 22 zákona 143/2001 Sb.⁶⁹ V §3 odst.1 nalezneme skutkovou podstatu zakázané dohody. Dále poté v §3 odst. 2 je blíže specifikované, že zakázané jsou zejména dohody o přímém určení cen, což je tento případ. Co

⁶⁶ Dále jen sp. zn.

⁶⁷ Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 13. 7. 2007, sp. zn. S 14/07-12929/07/620

⁶⁸ Dále už jen rozhodnutí

⁶⁹ Dále opět jen zákon

se týká zmíněného § 22 označuje zákon toto jednání jako přestupek, což je důležitý poznatek pro aplikaci dalších procesních pravidel a užití sankcí. Na základě této části zákona mohl úřad vyměřit pokuty jednotlivým subjektům. Výše pokut byla odvozena z intenzity podílení se na vytváření zakázané dohody. Pro přiblížení procesu kterým se řídí ÚOHS při stanovování výše pokut nalezneme v jednom z jeho oficiálních dokumentů.⁷⁰ Následuje souhrnný přehled těchto peněžitých sankcí:

AGRODRUŽSTVO JEVIŠOVICE, se ukládá pokuta 8.248.000,- Kč

Zemědělské družstvo PETŘÍN, se ukládá pokuta 590.000,- Kč

Zemědělské družstvo „Roštýn“, se ukládá pokuta 469.000,- Kč

ZEVA CHLÍSTOVICE, a.s., se ukládá pokuta 343.000,- Kč

SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o., se ukládá pokuta 3.528.000,- Kč

AGROPRODUCT, spol. s.r.o., se ukládá pokuta 434.000,- Kč

KARLOV, a.s., 596.000,- Kč

Jak je patrné nejedná se o sankce malé, pokud si uvědomíme, že jde o sankce za kartel, který je výhradně tvořen českými subjekty bez nadnárodního prvku a ve vztahu k dlouhodobému konceptu úřadu, který prosazuje strategie prevence nikoliv represe. Bez zajímavosti také není, že společný postup subjektů byl dokonce zveřejněn na jejich schůzi, přičemž přítomni byli dokonce novináři.

Úřad ve svém rozhodnutí však výše pokut odůvodňuje. Opět na základě § 22 může úřad za tento typ deliktu uložit pokutu do výše 10.000.000,- Kč nebo do výše 10 % z čistého obratu dosaženého za poslední ukončené účetní období. Ve svém správním uvážení bral úřad v potaz nejen objektivní stránku, jako například hospodářskou výkonnost každého podniku, ale také subjektivní – psychický vztah pachatele k činu. Zde se část rozhodnutí věnuje právě otázce přímého úmyslu nebo nedbalosti. Úřad shledal, že subjekty jednaly (s výjimkou ZD

⁷⁰Zásady stanovování pokut. uohs.cz. Dostupné na www.uohs.cz/download/Legislativa/HS/SoftLaw/zasady_stanovovani_pokut.pdf

Petřín) s přímým úmyslem, jelikož vědomé podepsání dohody se považuje za jasný úmysl a nikoliv nedbalost. A protože se přímý úmysl spáchat správní delikt považuje ze přitěžující okolnost, měl tento fakt vliv na výši pokuty.

Ve svém odůvodnění jde ale úřad ještě dál a rozebírá činnost jednotlivých subjektů, na základě které byla vyměřena pokuta. Věnovat se tomuto rozboru budeme jen stručně, ale je důležité si ukázat, jak úřad v praxi postupuje a čím se řídí v určování výše sankcí, které jsou poté pro širokou veřejnost asi nejvíce zajímavé. U všech subjektů byla základní částka pro výpočet sankce čistý obrat za uplynulý rok. Tato částka se vlivem určitých koeficientů upravovala, až vyšla výsledná částka, která je zmíněná výše. Koeficienty jsou vlastně matematickým vyjádřením různých proměnných, které byly brány v potaz u určování sankce. Například u podniků Agrodružstvo a Sušárna Pohořelice úřad neshledal žádnou polehčující okolnost a naopak uznal vedoucí roli těchto dvou subjektů při iniciaci a prosazování dohody. Což bylo bráno jako přitěžující okolnost. Naopak ZD Petřín se k celé věci stavělo víceméně pasivně a neúčastnilo se ani pozdějšího jednání s firmou Kostelecké uzeniny a.s., což úřad uznal jako polehčující okolnost a nepovažoval tak jednání subjektu za přímý úmysl, ale pouze ho označil jako nedbalostní. Společným znakem v rozhodování u všech subjektů je pak přihlídnutí k faktu, aby se sankce nestaly pro subjekty likvidačními.

Další podstatnou částí rozhodnutí je stav zjištěných skutečností a dokazování pomocí důkazů a výslechu svědků. Tato část nám pomůže ujasnit si představu, na základě jakých podkladů úřad zjišťuje skutečnosti vedoucí k vydání rozhodnutí. Rozhodnutí shrnuje skutečnosti zjištěné během správního řízení. Motivací subjektů k uzavření takového druhu dohody byla špatná ekonomická situace, nárůst negativních vlivů na produkci drůbeže a snížení poptávky a zvyšování nákladů. Ovšem z prohlášení úřadu lze vyvodit jasný závěr.

Pro soutěž na trhu je přitom zcela přirozené, že soutěžitelé jsou nuceni přijímat i nevýhodné nabídky, pokud chtějí na daném trhu dále působit, a ani přetrvávající nevýhodnost účasti v hospodářské soutěži na trhu neospravedlňuje protisoutěžní chování subjektů, které jsou v postavení vzájemných konkurentů. Takové chování není možno ospravedlnit ani okolnostmi ovlivňujícími produkci jateční drůbeže (např. ptačí chřipka, růst cen energií aj.) a s tím spojenými výrobními náklady, či chováním jiných účastníků soutěže na trhu.⁷¹

Jak bylo zmíněno v minulé kapitole úřad má právo ke své činnosti požadovat veškeré zásadní dokumenty a podklady. Úřad tak vedl správní řízení s důrazem na shromažďování veškerých možných podkladů, ať už se jednalo o listiny z jednání, výpovědi svědků,

⁷¹ Výroční zpráva ÚOHS pro rok 2007. uohs.cz, 25.2.2008. Dostupné na www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2007.pdf

telefonické rozhovory nebo dokumenty zaznamenávající ekonomické hospodaření jednotlivých subjektů. Z těchto podkladů vyplynula vedoucí role Agrodružstva spolu se Sušárnou Pohořelice a na základě důkazních materiálů bylo posléze identifikováno všech 7 subjektů podílejících se na zakázané dohodě.

Vedle rozboru sankcí a zjišťování skutečného stavu věci je součástí rozhodnutí i teoretická část jasně vymezující pojmy podstatné pro daný případ. Jedním z nich je například pojem relevantní trh, tak jak na něj nahlíží úřad. Základním bodem analýzy je vymezení trhu, které vychází z §2 odst. 2 zákona. Úřad tuto obecnou definicí dále specifikuje tím, že je nutné vymežit trh na základě druhu zboží a míry jeho substitučních možností a geografického hlediska. Tento postup vyžaduje jasnou definici zboží, přesný popis jeho získávání a užití, tak aby byly vymezeny možné substituty tohoto zboží. V tomto bodě se úřad zabývá pojmem jateční kuře skutečně do těch nejmenších detailů. Od zařazení druhového, přes zásady jeho krmení a chovu, až po způsob zpracování jeho masa a uchovávání. Na základě výše uvedeného úřad proto pro účely tohoto správního řízení vymezil relevantní trh jako trh živých jatečních kuřat (brojlerů). Geograficky je trh vymezen územím ČR a časově úřad stanovil, že se jedná o trh trvalý.

Na předchozí vymezení trhu navazuje část, která se týká charakterizace účastníků z pohledu jejich postavení na relevantním trhu a analýzy dopadů jejich jednání na trh. Ačkoliv podíl subjektů na trhu není podstatným faktem pro konstatování nezákonnosti zakázaných dohod, tak součástí rozhodnutí je rozbor postavení jednotlivých subjektů na trhu. Na základě údajů od ČSÚ⁷² je zde popsán stav na jatečním trhu s drůbeží na území ČR za rok 2006. Z uvedených údajů, tak vyplývá, že největšími výrobci jsou Agrodružstvo a Sušárna Pohořelice. I když se tato informace nemusí zdát úplně významná, slouží především k dokreslení situace na českém trhu a podílu jednotlivých subjektů. Může tak pomoci odhalit důvody, které subjekty vedly k uzavření dohody. Úřad v tomto ohledu zjistil, že by dopady dohody ovlivnily přímo až 10% trhu a nepřímé dopady, způsobené veřejným tiskovým prohlášením o vzniklé dohodě, se týkají celého českého trhu.

Poslední část rozhodnutí, které se práce věnuje je právní posouzení věci samotné. Tato rozsáhlá část rozhodnutí zakotvuje právní rámec, ze kterého úřad vycházel ve své činnosti. Většina předpisů zde byla již zmíněna. Pro úplnost a větší přehlednost ale doplníme další relevantní předpisy a pak celý právní rámec shrneme.

⁷² Český statistický úřad

Rozhodnutí se znovu zabývá všemi paragrafy, které vymezují zakázané dohody. Sumarizuje tak, že jde o zakázanou dohodu v oblasti cen v horizontální rovině. V průběhu jednání se někteří účastníci domáhali posuzování jejich jednání podle §3 odst. 4 zákona. Toto ustanovení stanovuje 3 kumulativní podmínky, pro které lze smlouvu vyjmout ze zákazu podle §3 odst. 1 zákona. Soutěžitelé sice argumentují, že dohoda nemohla vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části trhu s jatečnými kuřaty, ale ani na základě jejich předložených důkazů, a ani z šetření úřadu nevyplývá splnění této i dalších dvou podmínek. Zásadou pro vyjmutí ze zákazu je splnění všech třech stanovených podmínek, nehledě také na fakt, že dosažení těchto podmínek musí být zcela průkazné.

Co se týká naplnění skutkové podstaty dané zákonem úřad konstatuje, že není potřeba uzavřít faktickou smlouvu, ale stačí i jasné vyjádření soutěžitelů, že takový záměr hodlají naplnit. Nevycházíme tak z definice pojmu smlouvy jako v právu soukromém, zejména pak v obchodním. Úřad se odvolává na důkazní materiály pořízené během veřejného prohlášení subjektu na jejich společné schůzi. Všechny zúčastněné strany podepsaly prohlášení, ve kterém se předkládal společný postup ve zvýšení cen na společnou úroveň. V tomto bodě byla opět vyzvednuta role Agrodružstva a Sušárny Pohořelice, které měly vyvíjet tlak na ostatní subjekty, aby dané prohlášení podepsaly. Role jednotlivých subjektu je zde konkretizována a úřad zde vymezuje z jakého důvodu označil jednání ZD Petřín jako nedbalostní. Zástupci ZD Petřín se sice účastnili společné schůze 13. 12. 2006 v Jevišovicích, ale jejich zájem na společném postupu byl minimální a jejich role víceméně pasivní. Další polehčující okolností pro tento subjekt byl fakt, že ZD Petřín se nezúčastnilo následné společné schůze subjektů se zástupci podniku Kostelecké Uzeniny a.s. Požadavek na zvýšení ceny byl tak pouze nepřímým přetlumočen, bez účasti zástupců ZD Petřín.

Poslední oblastí, kterou se bude tato kapitola zabývat, je problematika zastoupení jednotlivých subjektů. Vzhledem k analytickému pohledu není potřeba užívat konkrétní jména zúčastněných fyzických osob. Podstatné je totiž vyjádření úřadu v návaznosti na určování pravomoci jednat za jednotlivé subjekty. Některé subjekty namítaly, že prohlášení vydané na společné schůzi v Jevišovicích nebylo podepsané zákonnými zástupci. Tudíž je takový dokument nerelevantní. Úřad se ovšem ohradil a konstatoval, že soutěžitelé nezřídka při uzavírání kartelu zastupují pracovníci odlišní od statutárních orgánů. Také dále uvedl, že opět je třeba brát na zřetel odlišnost posuzování takových smluv v právu soukromém a veřejném.

4.4.2 První řízení o opravných prostředcích – rozhodnutí R 138, 147-151/2007/01-08371/2008/310

Pro zachování posloupnosti časové i procesní je nutné se věnovat v této kapitole také otázce opravných prostředků podaných proti rozhodnutí S 14/07-12929/07/620 ze dne 13. 7. 2007. Dle správního řádu je možné podat opravný prostředek proti rozhodnutí ÚOHS prostřednictvím rozkladu. Toto také učinily v řádné lhůtě všechny zmíněné subjekty, kterým byla v první instanci rozhodování uložena sankce.

Podaným rozkladem se zabývala rozkladová komise a její verdikt najdeme v rozhodnutí pod č.j. R 138, 147-151/2007/01- 08371/2008/310⁷³ ze dne 22. 4. 2008. Ve svém prvním rozhodnutí o rozkladu úřad potvrzuje svoji výše zmíněnou argumentaci v rozhodnutí S 14/07-12929/07/620 a svůj verdikt nemění. Tímto se celá záležitost přesouvá k soudním orgánům, jelikož zmíněné sankciované subjekty se rozhodly podat žalobu ke Krajskému soudu v Brně.

4.5 Průběh řízení u Krajského soudu v Brně

4.5.1 První Rozsudek 62 Ca 40/2008 - 197

Předchozí procesní postup a vývoj celého případu dovedl obě strany až ke Krajskému soudu v Brně.⁷⁴ Zde v postavení žalovaného stál ÚOHS a v pozici žalobce stály již zmíněné zemědělské podniky.⁷⁵ Žalobce se soudní cestou domáhal zrušení rozhodnutí ÚOHS sp. zn. R 138, 147-151/2007/01- 08371/2008/310 ze dne 22. 4. 2008. Pro úplnost je také vhodné doplnit, že žalobce se domáhal také zrušení rozhodnutí úřadu sp. zn. R138A, 147A-151A/2008 – 09232/2008/320 ze dne 5. 5. 2008, které se týkalo úhrady nákladů správního řízení. Podstatné pro tuto práci však nadále zůstává zkoumání jednání ve věci samotné, nikoliv jednání v otázce úhrady správních poplatků.

Svým rozsudkem pod sp.zn. 62 Ca 40/2008 – 197⁷⁶ ze dne 2.12.2009 krajský soud první rozhodnutí o rozkladu ÚOHS zrušil a věc vrátil k dalšímu jednání. Smyslem této kapitoly je zkoumat důvody, které soud vedly k tomuto verdiktu.

⁷³ Dále jen první rozhodnutí o rozkladu.

⁷⁴ Dále jen krajský soud.

⁷⁵ Jelikož se jednotlivé žalující strany rozhodly podat žaloby samostatně, rozhodl krajský soud o sloučení těchto žalob ke společnému projednávání pod sp. zn. 62 Ca 40/2008. Učinil tak usnesením 62 Ca 40/2208- 121.

⁷⁶ Dále jen rozsudek.

Pro přehlednost celé analýzy je nutno systematicky označit jednotlivé subjekty. Vycházet budeme z formátu, který nastavil soud ve svém rozsudku. Označení jednotlivých stran pro tuto kapitolu bude tedy následující:

SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o. (žalobce a)

AGRODRUŽSTVO JEVIŠOVICE (žalobce b)

KARLOV, (žalobce c)

Zemědělské družstvo PETŘÍN (žalobce d)

AGROPRODUCT, spol. s r.o. (žalobce e)

ZEVA CHLÍSTOVICE, a.s. (žalobce f)

Strana žalující napadá závěry, které úřad zjistil během svého prošetřování, a které uvedl jako důvody pro přistoupení k zakázané dohody a udělení sankcí. V první řadě žalobce a) argumentuje pravidelností schůzek mezi všemi zemědělskými subjekty, jejichž hlavní náplní bylo řešení špatné situace v odvětví chovu jateční drůbeže. Jejich schůze sloužila především k dohodnutí postupů, které měly vést k stabilizování ekonomické situace a reagovat na zvyšování nákladu na chov, a také na hrozbu nemocí postihující drůbež. Smyslem nebylo uzavření zakázané dohody, ale pouze zvolení strategického postupu pro překonání krize. Zároveň žalobce a) komentuje přítomnost médií, protože pokud by se jednotlivé subjekty chtěly dohodnout na zakázané dohodě, nepozvaly by k jednání zástupce médií.

Další napadnuté tvrzení úřadu se týkalo prvku přímého úmyslu a nedbalosti. Podle žalobce a) je nesprávné zvyšování pokuty s ohledem na tvrzení ohledně jednání v přímém úmyslu. Neexistuje dle něj prvek přímého úmyslu a lze maximálně mluvit o nedbalosti.

Žalobci b) a c) staví svoji obhajobu na nesprávném vymezení relevantního trhu žalovaným. Podle nich není relevantní trh ohraničen pouze územím ČR, ale možností trhu s jateční drůbeží dovolují i jejich export za hranice. Z tohoto důvodu je hranice trhu daleko širší a tak v žádném případě nedosáhli takového podílu na trhu, který uvádí žalobce a tudíž toto měřítko je nesprávné pro výpočet pokuty.

Žalobce d) popírá jakýkoliv svůj podíl na uzavření dohody. Jeho podpis nefiguruje na žádném dokumentu, vyjma prezenční listiny ze dne 13. 12. 2006. Navíc jednání se zúčastnil pouze zaměstnanec žalobce d), nikoliv kterýkoliv z jeho statutárních orgánů. Tento zaměstnanec do ničeho nezasahoval a ničeho se neúčastnil. Dále se také žádný ze zástupců žalobce d) neúčastnil jednání s Kosteleckými uzeninami a.s. následujícího dne.

Otázka relevantního trhu je podstatná i pro žalobce e) a podle něj ho úřad špatně vymezil. Žalobce e) ve své obhajobě v podstatě potvrzuje námitky žalobce a) a veškeré prohlášení ze dne 13.12.2006 vnímá jako pokus o zviditelnění špatné situace na trhu s jateční drůbeží, čemuž napovídá i přítomnost médií. Zároveň předkládá svoji špatnou ekonomickou situaci. Žalobce vycházel z čistého obratu za rok 2006, ačkoliv mu byl znám záporný hospodářský výsledek žalobce e) nejméně ve druhé polovině roku 2006.

Co se týče posledního žalobce f), tak jeho argumentace se opírala o obsah prohlášení ze dne 13. 12. 2006 Nelze ho považovat za stanovení cen mezi konkurenty, ale za výzvu všem producentům aby neprodávali drůbež pod 20,- Kč. Žalobce e) dále uvádí, že o obsahu jednání dopředu nic bližšího nevěděl. Celé jednání vnímal jako demonstraci nespokojenosti se stavem na trhu. Následující zvýšení cen ze strany odběratele Kostelecké uzeniny a.s. nebylo výsledkem zakázané dohody, ale výsledkem splnění konkrétní podmínky zatřídování, která byla součástí již dříve uzavřené dohody.

Argumentem společným pak byla nemožnost dopadu potencionální zakázané dohody, jejíž trvání je jeden den. Taková dohoda nemůže mít za jeden den žádné negativní dopady na relevantní trh a hospodářskou soutěž.

Specifickými požadavky se žalobci liší. Žalobce a) požaduje zrušení rozhodnutí o správním poplatku a žalobce f) navrhuje zrušení části rozhodnutí o sankcích. Společným požadavkem všech žalobců je však zrušení napadeného rozhodnutí jako celku.

Na druhé straně žalovaný setrvává na závěrech, které prezentoval ve svém rozhodnutí a i argumentace žalobců užívá výše zmíněné závěry, které jsou součástí rozhodnutí S 14/07-12929/07/620. Žalobu označuje za nedůvodnou a navrhuje ji zamítnout.

Rozsáhlou částí rozsudku je samotná argumentace soudu a rozbor stanovisek, které soud zaujal vůči jednotlivým námitkám. Nejprve se zabývá otázkou geografického vymezení relevantního trhu. Soud stanovil, že námitky žalobců ohledně nesprávného geografického vymezení nejsou opodstatněné. Rozhodl tak především na základě faktu, že žádný z žalobců se nezabývá exportem na území jiné země. Pouze žalobce b) vyváží 1% své produkce, což je podle soudu zcela zanedbatelné a není důvod k tomu, aby se trh pojal v tomto případě jako nadnárodní.

Následně se soud zabýval hmotněprávním posouzením jednání žalobců. V tomhle směru jde především o jasnou definici slova dohoda. Je proto důležité oddělit od sebe pojmy dohoda a smlouva a stanovit pohledy, pod kterými na tyto pojmy nazírá právní a běžné chápání. V této věci se soud přiklonil již k výše zmiňovanému pohledu ÚOHS a ten je takový, že posuzovat jako jednání narušující hospodářskou soutěž lze i takové jednání, které vykazuje záměr či vůli konsensuálního jednání. Takový přístup postačí k tomu, aby celé jednání bylo bráno jako jednání v rozporu se zákonem. Nelze brát tedy nahlížet na jednání žalobců jako na pouhý apel nebo veřejnou výzvu, která má upozornit na špatný stav v oblasti jejich podnikání. Stejně tak soud vyzdvihl roli žalobců a) a b), které označuje jako iniciátory. Bylo totiž prokázáno, že tyto subjekty se snažili jednat s odběrateli ohledně zvýšení cen už dříve, ale pro ně neúspěšně. Zvýšení tlaku byl nejspíše hlavní motiv pro svolání schůze výrobců na den 13.12, ovšem v tomto případě už za účasti i ostatních subjektů. Soud i žalovaný úřad v tomto bodě zjistily na základě svých důkazních materiálů stejné skutečnosti.

Posledním bodem je vyjádření k subjektivní stránce jednání žalobců. Dle soudu žalobci a) b) c) e) a f) záměrně dohodli na zvýšení ceny na 20,- Kč za kilogram a podle této dohody dále postupovali na jednání s odběratelem Kostecké uzeniny. Jiná situace ovšem nastává v případě žalobce d). Žalobce d) sice dohodu na schůzi 13.12. podepsal, ale jeho vůle podle této smlouvy následovně postupovat je diskutabilní. Žalobce sice podstoupil prvotní proces společného postupu v podobě uzavření dohody ohledně společné ceny a postupu, ovšem nepodstoupil další kroky k realizaci této dohody, přesněji nezúčastnil se schůze konané 14.12, s odběratelem Kostecké uzeniny. Na rozdíl tedy od ostatních žalobců neprojevil aktivitu v takovém rozsahu jako ostatní subjekty a jeho jménem na schůzi 14.12. ani nikdo neargumentoval. Jeho role tedy zůstává víceméně pasivní a je podle toho chování žalobce d) posuzovat.

Závěrem je dobré shrnout zjištěné skutečnosti, jak je ve svém rozsudku předložil krajský soud. Soud potvrdil přímou účast žalobců a) b) c) e) a f) na zakázaném jednání. Zamítl námitky žalobců ohledně nesprávného vymezení trhu žalovaným, stejně tak jako námitky ohledně výkladu pojmu dohoda a námitky ohledně nutnosti konat určitým způsobem, aby takové jednání mohlo být označeno jako nesměřující k uzavření zakázané dohody. Soud ovšem rozdílně posoudil roli žalobce d). Ten podle soudu nenaplnil plně skutkovou podstatu uzavření zakázané dohody a především ze subjektivní stránky v jeho případě nelze vyvozovat přímý úmysl. Z těchto důvodů na něj nelze aplikovat stejná měřítká, především v otázce udílení sankcí, jako u ostatních žalobců. Pochybení žalovaného v hmotněprávní otázce a v nedostatečném posouzení realizační fáze dohody v případě žalobce d) se stalo důvodem

k zrušení napadnutého rozhodnutí úřadu jako celku. Ačkoliv soud se ztotožnil v podstatě se všemi zásadními závěry, které přednesl úřad, byla pochybení u posuzování žalobce d) nejspíše natolik zásadní, že soud rozhodnutí zrušil jako celek a vrátil úřadu k dalšímu projednání. Zároveň doporučil úřadu, aby se zabýval posouzením nejen role žalobce d), ale také znovu přezkoumal jednotlivé prvky realizační fáze napadené zakázané dohody.

4.5 Průběh dalšího řízení u ÚOHS

4.5.1 Rozhodnutí R138,147-152/2007/HS-3525/2011

Předtím, než se budeme zabývat výše zmíněným rozhodnutím, musíme pro procesní úplnost zmínit jeden zajímavý fakt., Tímto faktem je podání kasační stížnosti, kterou podal úřad proti rozsudku krajské soudu pod sp. zn. Ca 40/2008 – 197. Nevěnujeme této kasační stížnosti větší pozornost, či samostatnou kapitolu z prostého důvodu. Této kasační stížnost byla zamítnuta. Ovšem ne z hlediska hmotněprávního, ale z hlediska procesního. Úřad nesplnil podmínky lhůty pro doplnění chybějících náležitostí stížnosti. Svoji kasační stížnou měl možnost podat ve lhůtě dvou týdnů od doručení a to k NSS, prostřednictvím Krajského soudu v Brně.⁷⁷ V tomto případě podání učinil v řádné lhůtě. NSS vrátil tuto stížnost pro chybějící podstatné náležitosti. Pro tuto úpravu NSS stanovil měsíční lhůtu. Tuto lhůtu však úřad již nedodržel a NSS svým usnesením⁷⁸ kasační stížnost odmítl. Úřad tak přišel o možnost opravného prostředku.

Podstatou této kapitoly je ale analýza v pořadí druhého rozhodnutí úřadu pod sp. zn. R138,147-152/2007/HS-3525/2011 ze dne 23.5.2011 . Jelikož všechny zásadní skutečnosti a procesy jsou představeny v minulých kapitolách, věnuje se tato kapitola pouze podstatným změnám a novým závěrům, které nové zkoumání úřadu přineslo.

Podstatnou změnou, kterou přineslo toto rozhodnutí je přehodnocení role ZD Petřín. Úřad tímto rozhodnutím změnil své úplně původní rozhodnutí S 14/07-12929/07/620. ZD Petřín nadále nepatří mezi subjekty, které **plnily** zakázanou a neplatnou dohodu o přímém určení ceny, která vedla k narušení hospodářské soutěže na trhu živých jatečných kuřat. Ovšem i nadále patří mezi subjekty, které smlouvu **uzavřely**. Co se týče ostatních subjektů, shledal úřad jejich námitky neopodstatněnými, stejně tak jako předtím učinil krajský soud. Úřad doplnil svoji argumentaci na základě dalších svědectví a materiálních důkazů, které mají

⁷⁷ Procesní úpravu kasační stížnosti nalezneme v § 102, s.ř.s.

⁷⁸ Najdeme ho pod sp. zn. 1 Afs 37/2010 - 279

dostatečně podložit realizační fázi zakázané dohody, tak jak to úřadu vytkl soud. Co se týče sankcí, úřad udělil naprosto stejné sankce. Všem subjektům stanovil stejné výše sankci, včetně ZD Petřín, kterému přiznal pouze uzavření smlouvy nikoliv přímé plnění. Pokud jde o nové skutečnosti, v tomto směru dané rozhodnutí nepřináší žádné nové poznatky nebo závěry. Obsahem rozhodnutí, vyjma samozřejmě výše zmíněných změn, je opakování argumentace a její shrnutí i s ohledem na rozsudek krajského soudu. Hlavní roli tak v podstatě hraje především změna posuzování ZD Petřín, což se ale nepromítlo například na výši sankce. Pokud jde o výtku soudu ohledně realizační fáze, úřad svoji argumentaci doplnil a tak zásadněji podepřel. Toto rozhodnutí bylo vydáno 23.5.2011 a posléze doručeno všem účastníkům. Proti tomuto rozhodnutí všichni účastníci opět podali žalobu, čímž se opět přesouváme ke krajskému soudu.

4.6 Průběh dalšího řízení u Krajského soudu v Brně

4.6.1 Rozsudek 62 Af 37/2011-149

Zatím posledním aktem v této kauze byl rozsudek krajského soudu v Brně pod sp. zn. 62 Af 37/2011-149 ze dne 25.10.2012. Stejně tak jako u rozhodnutí ÚOHS si představíme pouze zásadní změny a procesní vývoj celého případu. Obsah větší části rozsudku je opět shrnutí dosavadního průběhu a předložení již výše zmíněné argumentace. Pro snazší orientaci budeme opět používat označení ÚOHS jako strany žalované. Bohužel díky změně označení v novém rozsudku soudu oproti minulému členění v dřívějším rozsudku, bude označení žalobců takovéto:

KARLOV, (žalobce a)

SUŠÁRNA POHOŘELICE, s.r.o. (žalobce b)

ZEVA CHLÍSTOVICE, a.s. (žalobce c)

AGRODRUŽSTVO JEVIŠOVICE (žalobce d)

Zemědělské družstvo PETŘÍN (žalobce e)

AGROPRODUCT, spol. s r.o. (žalobce f)

Přezkum sankci ve formě peněžité pokuty je hlavní náplní tohoto rozsudku. Co se týká hmotněprávního posouzení a naplnění skutkové podstaty, soud se zde ztotožňuje se závěry úřadu. Ve svém rozsudku se zabývá apriori posouzením výše sankci pro jednotlivé subjekty. Možná trošku netradičně tato kapitola nejprve představí závěry soudu.

Soud svým rozsudkem a na základě své pravomoci ruší část rozhodnutí úřadu. Přesněji ruší část týkající se výše uložených pokut a v tomto bodě rozhodnutí opět vrací úřadu k dalšímu řízení. V ostatních bodech žaloby se věc zamítá.

Zcela určitě je na místě se podrobněji zabývat procesem rušení či úpravou sankce. Už jen z toho důvodu, že tomuto procesu se doposud práce nevěnovala. Tuto pravomoc má soud k dispozici a v tomto případě sankce neměnil, ale jako celek je zrušil. Nezrušil je však v tom smyslu, že by osvobodil účastníky a) až f) od placení sankce, pouze nesouhlasil s danou výší pokut a část rozhodnutí o sankcích vrátil úřadu k dalšímu projednání.

Podstatou problému byl spor o správný výklad § 22 odst. 2 zákona. Ten podle soudu pojal žalovaný nesprávně a stanovil tak výše pokuty na základě špatných údajů. V tomto ohledu zákon udává, že rozhodným obdobím pro výpočet sankce je čistý obrat žalobce b). Problém nastává při určení časového období, za které je čistý obrat počítán. Dle soudu by toto období mělo být poslední ukončené účetní období před spácháním deliktu. Určujícím obdobím je tak poslední účetní období před vydáním napadaného rozhodnutí. Žalobce nesprávně zakládal výpočet sankcí na údajích o hospodaření, které nebyly aktuální a směrodatné a hlavně nemohou sloužit jako zákonný podklad. Soud tak uložil úřadu nejprve zjistit správné podklady o hospodaření. V tomto případě se bude brát v potaz jako jediný zákonný podklad rozhodné obraty za poslední ukončené účetní období, resp. Za poslední ukončený kalendářní rok před vydáním rozhodnutí. Na základě těchto údajů máji být poté úřadem vypočítány nové aktuální sankce.

Faktem patrným z tohoto konání soudu je, že jeho argumentace směřuje, stejně jako závěry úřadu, k potrestání účastníků zakázané dohody. Ovšem postup pro udělení sankce, musí mít jasně daný zákonný rámec a proto je snahou soudu usměrnit činnost úřadu v tom ohledu, aby jeho postup při udělování sankcí měl pevný zákonný základ a nemohl být v tomto směru znovu právně vyvratitelný.

4.7 Shrnutí praktické části

Poslední kapitola práce je vhodné věnovat závěrečnému shrnutí praktické části a to vzhledem k jejímu poměrně velkému rozsahu, složitosti a množství detailů.

Zprvu se kapitola věnovala problematice orgánů jejichž činnost je spojena právě s ochranou hospodářské soutěže. Prostor je věnován především ÚOHS a představení jeho relevantních pravomocí a působnosti. V návaznosti na proces posuzování možného porušení hospodářské soutěže se práce věnovala také roli soudní moci a specifikovala možnosti soudního přezkumu aktů vydaných orgány státní správy.

Podstatnou a nejdůležitější náplní praktické části je samotná analýza konkrétního případu, kterým se zabýval jak ÚOHS, tak následovně poté soud. Příklad zakázané dohody mezi producenty jateční drůbeže patří z pohledu ekonomického i právního mezi kartely horizontální, jehož cílem mělo být pevné stanovení cen směrem k odběratelům. V tomto případě především k jednomu nejvýznamějšímu odběrateli. Jednání jednotlivých subjektů mělo nezákonný charakter, protože výsledkem jejich jednání byla dohoda o určení cen. Tímto jednáním se zabýval v první instanci ÚOHS. Ten v rámci správního řízení shromáždil podklady, dokumenty a svědectví, které sloužily jako důkazní materiál pro vydání rozhodnutí. Toto rozhodnutí určilo nezákonnost jednání subjektů, zmíněnou dohodu označilo za neplatnou a stanovilo sankce ve formě pokut. Subjekty proti rozhodnutí ÚOHS podaly opravný prostředek formou rozkladu. Tomu však ÚOHS nevyhověl a tak se celý případ posunul ke Krajskému soudu v Brně, jelikož na zamítnutý rozklad byla podána žaloba.

Průběh řízení u krajského soudu přinesl několik námitek vůči postupu ÚOHS. Soud ve svém prvním rozsudku především napadl proces dokazování ÚOHS. Soud namítl nesprávný a nedostatečný proces dokazování v souvislosti s chováním a postupem jednotlivých subjektů vzhledem k uzavření a následovném plnění zakázané dohody. V tomto ohledu soud navrhl ÚOHS, aby své dokazování podepřel větším množstvím relevantních důkazů. Dále také role jednoho z producentů nebyla podle soudu na stejné úrovni jako jednání ostatních producentů. Soud proto navrhl, aby se ÚOHS v návaznosti na předchozí výtku, znovu věnoval subjektivní stránce skutku. Z těchto důvodů soud nakonec svým rozsudkem napadené rozhodnutí zrušil a vrátil ÚOHS k přezkumu.

ÚOHS se ve svém novém rozhodnutí ve větší míře držel své předešlé argumentace. Reagoval ale na výtky soudu. Doplnil důkazní část o nové nebo upřesňující relevantní informace. Dále přezkoumal roli jednoho z producentů a jeho jednání přehodnotil v subjektivní stránce skutku. Vzhledem k okolnostem, jeho jednání nebylo označeno jako

úmyslné, ale pouze jako jednání nedbalostní. Ve všech ostatních podstatných částech rozhodnutí ÚOHS své závěry nezměnil. I proto bylo rozhodnutí opět zažalováno u krajského soudu.

Následující jednání se neslo v duchu argumetace soudu ve prospěch úřadu. Žaloba byla zamítnuta, s výjimkou jedné podstatné výrokové části a tou bylo odůvodnění o výši sankcí. Zde soud vyšel vstříc argumentaci žalobců v tom ohledu, že zpochybnil proces a správný výběr určujících podkladů pro stanovování výše sankcí. Z tohoto zásadního důvodu se rozhodnutí opět vrátilo zpět k ÚOHS k projednání. V tuto chvíli je druhý rozsudek krajského soudu zatím posledním aktem, který je spojen s předloženým případem. Tento rozsudek byl vynesena dne 25.10.2012.

Závěr

V prostoru, který nám nabízí závěr, je vhodné alespoň rámcově shrnout obsah práce. Především šlo o práci, jejíž hlavní náplní bylo představení zakázaných dohod. Jelikož je téma zakázaných dohod značně rozsáhlé, specifikačními prvky byla ekonomická a právní rovina. V ekonomické rovině se práce opírala především o teoretické poznatky, zatímco v právní rovině práce stavěla nejen na teoretické rovině právních předpisů, ale také na skutečnostech konkrétního případu zakázané dohody, kterým se zabývaly příslušné orgány.

Co se týká stanovených cílů, lze konstatovat, že primárního cíle práce se podařilo dosáhnout. Podstata tohoto cíle spočívala v jasné definici a oddělení ekonomických a právních pojmů spojených s kartelovou dohodou. Nelze však hovořit o striktním odloučení ekonomického a právního prvku, ale spíše o strukturovaném formálním oddělení pojmů obou skupin. Tento cíl byl především snahou o přehledné oddělení zásadních ekonomických a právních pojmů v teoretické rovině. To se stalo užitečným nejen pro potřeby práce samotné, ale také je to možné shledat prospěšným pro další práce nebo pro budoucí zkoumání dané problematiky. V tomto bodě je potřeba také zmínit, že v reálném fungování pojmy obou oborových skupin nelze jednoduše oddělit. Navzájem se tyto pojmy doplňují a vysvětlují tak problematiku ochrany hospodářské soutěže v komplexním pohledu. Vhodným důkazem pro toto tvrzení je praktická část. Bylo zřejmé, že bez jasných ekonomických definic a pojmů, kterými jsou relevantní trh, časové a geografické vymezení trhu, zastupitelnost výrobků, výsledky hospodaření apod. nelze s úspěchem postupovat jak ve správním, tím méně pak v soudním řízení.

Sekundární cíl práce vycházel ze vztahu mezi teoretickou a praktickou částí. Záměrem byla aplikace pojmů představených v teoretické rovině v maximální možné míře. Vybraný případ v praktické části poskytl perfektní prostor pro aplikaci jak ekonomických, tak právních pojmů. V ekonomické rovině šlo především o přiblížení reálného fungování prostředí hospodářské soutěže a pojmů k tomu přidružených. Orgány, zabývající se představeným případem, vycházely především ze zmíněných definic pojmů, kterými jsou relevantní trh, uzemní a časové vymezení trhu, hospodářská soutěž atd. Dále byla užitá typologie zakázaných dohod pro porovnání souladu teoretických prvků jednotlivých druhů zakázaných dohod s prvky dohody skutečně uzavřené. V právní rovině pak aplikace jednotlivých právních předpisů v hmotněprávních i procesních otázkách vytvořila pevný zákonný rámec pro vznik deliktu dle skutkové podstaty, pro zákaz nezákonné dohody a také pro přistoupení k udělení sankce. Z těchto závěrů lze dovést naplnění sekundárního cíle.

Vedlejším cílem, v kontextu této práce můžeme hovořit také o pomocném cíli, byla analýza průběhu řízení konkrétního případu. V tomto ohledu se cíl práce podařilo naplnit a tak za přínos lze označit podání komplexního náhledu do vlastního průběhu řízení.⁷⁹ Analýza se opírala především o všechny podstatné detaily procesního řízení. Zkoumáním jednotlivých fází, procesních postupů a procesu dokazování práce přinesla obecné poznatky aplikovatelné i v dalších případech. Dále je zde opět třeba zmínit otázku časového trvání podobných řízení. Pro průkaznější závěr by sice bylo třeba zkoumání více podobných případů, ale pro představu poslouží i závěr tohoto případu, že správní řízení v kombinaci se soudním řízením je velice zdoluhavá procesní záležitost.

V neposlední řadě můžeme také konstatovat, že práce nám pomohla osvětlit zásady pro udělování sankcí. Často je veřejnosti známa pouze výše sankce, není ji však znám proces stanovení výše sankce samotné. Práce proto provedla důkladnou analýzu stanovování sankcí. Ačkoliv další průběh řízení je založen právě na sporu ohledně stanovení výše sankce, základní představu o problematice ale práce jistě přinesla.

Závěrem lze konstatovat, že splnění cílů práce je ve větší míře úspěšné. Přínos práce lze spatřit jednak především v novém pohledu na rozdělení ekonomických a právních pojmů. Z praktické hlediska je poté samotná analýza zkoumaného případu dobrým materiálem pro čerpání poznatků ohledně reálného fungování ochrany hospodářské soutěže. A to z pohledu procesní problematiky a v oblasti trestání uzavírání zakázaných dohod. V českém prostředí hospodářské soutěže, ať už z pohledu právního či ekonomického, lze od roku 1989 spatřovat

⁷⁹ Pro větší přehlednost viz. Příloha 1 - Grafické schéma průběhu procesu.

jistě viditelný posun. Avšak trvající a podstatný problém nelze spatřovat v této chvíli například v nějaké zásadní nedokonalosti právní úpravy, nedostatku odborných zdrojů a odborníků pro zkoumání problematiky hospodářské soutěže anebo neefektivnosti fungování příslušných úřadu. Ale právě procesní praxe u řízení těchto sporů před orgány státní správy a soudy, dělá z opravdu závažných a komplikovaných případů záležitost, která se může enormně časově protáhnout. Jak tomu předcházet a čeho by se měla týkat úprava pro zlepšení stavu věci? To už je podnět k zpracování pro jinou odbornou práci.

Zdroje:

Literatura:

BEJČEK, Josef. *Existenční ochrana konkurence*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 1996.

BEJČEK, Josef. *Kartelové právo*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 1995.

FIALA, Petr, PITROVÁ, Markéta. *Evropská unie*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003.

KASAN, Jan, ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. Praha: Aleko, 1991.

KINDL, Jiří. *Kartelové a distribuční dohody. Teorie a praxe*. Praha: C.H. Beck, 2009.

KINDL, Jiří. Pojem vertikálních dohod v českém soutěžním právu. *Evropské právo*, 2003, č. 9.

KINDL, Jiří. Typové rozlišení dohod narušující hospodářskou soutěž. *Právní rozhledy*, 2006, č. 15.

NERUDA, Robert. Relevantní trh a otázky související v teorii a praxi soutěžního práva – 1. část. *Právní rozhledy*, 2004, č. 12.

NOVOTNÝ, Jiří. *Nauka o podniku*. Plzeň, 2007.

PETR, Michal a kol. *Zakázané dohody a zneužívání dominantního postavení v ČR*. Praha: C.H Beck, 2010.

RAUS, David, NERUDA, Robert. *Hospodářská soutěž po vstupu ČR do EU*. Brno: CP Books, a.s, 2005.

RAUS, David, NERUDA, Robert. *Zákon o ochraně hospodářské soutěže*. Praha: Linde Praha a.s., 2006.

WÖHE, Günter, KISLINGEROVÁ, Eva. *Úvod do podnikového hospodářství*. Praha: C.H. Beck, 2007.

Seznam internetových zdrojů:

BROUČEK, Milan. Více ekonomický přístup k zakázaným dohodám. Svatomartinská konference 29.11 – 1.12.200. Brno. Dostupné na www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2011/Infolist_2011_04_StMartin.pdf

Výroční zpráva ÚOHS pro rok 2007. uohs.cz, 25.2.2008. Dostupné na www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2007.pdf

Výroční zpráva ÚOHS pro rok 2010. uohs.cz, 30.4.2011. Dostupné na www.uohs.cz/download/VZ_verejnost/Vyrocní_zprava_2010.pdf

Informační listy ÚOHS pro rok 2012. uohs.cz, 30.11.2012. Dostupné na www.uohs.cz/download/Informacni_listy/2012/info-list-4_2012-UOHS-web.pdf

Zásady stanovování pokut. uohs.cz. Dostupné na www.uohs.cz/download/Legislativa/HS/SoftLaw/zasady_stanovovani_pokut.pdf

Základní internetové stránky:

Krajský soud V Brně - <http://portal.justice.cz/justice2/soud/soud.aspx?j=26&o=16&k=310>

Nejvyšší správní soud - www.nssoud.cz/

Portál české veřejné správy- <http://portal.gov.cz/portal/obcan/>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže – www.uohs.cz

Seznam užitých zkratek:

ČSÚ	Český statistický úřad
Kartel	Zakázaná dohoda
Krajský soud	Krajský soud v Brně
NSS	Nejvyšší správní soud
PISU	Zkratka pro výrobek, který byl předmětem kartelu: plynem izolovaný spínací ústroj
Rozhodnutí	Původní rozhodnutí ÚOHS S 14/07-12929/07/620
Rozsudek	První rozsudek 62 Ca 40/2008 – 197 Krajského soudu v Brně
Sp.zn.	Spisová značka
S.Ř.	Správní řád
S.Ř.S	Soudní řád správní
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
Zákon	Zákon č. 143/2001 Sb. o ochraně hospodářské soutěže

Seznam užitých právních předpisů:

Zákon č. 340/2004 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže a některé další zákony.

Zákon č. 484/2004 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže, obchodní zákoník a zákon o cenách.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů.

Zákon č. 71/2007 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže.

Zákon č. 155/2009 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže.

Zákon č. 361/2005 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže a některé další zákony.

Nařízení Rady (ES) č. 139/2004, o kontrole spojování podniků.

Zákon č. 155/2009 Sb., kterým se mění zákon o ochraně hospodářské soutěže.

Zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

Zákon č. 500/2004. Sb., správní řád.

Zákon č. 99/1963. Sb., občanský soudní řád.

Zákon č. 2/1969. Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

Zákon č. 150/2002. Sb., správní řád soudní.

Seznam užitých soudních judikátů:

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2009, sp. zn. 1 Ans 2/2009.

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 2. 12. 2009, sp. zn. 62 Ca 40/2008 – 197.

Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2011, sp. zn. 1 Afs 37/2010 – 279.

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 25. 10. 2012, sp. zn. 62 Af 37/2011-149.

Seznam užitých judikátů Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 13. 7. 2007, sp. zn. S 14/07-12929/07/620.

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. R 138, 147-151/2007/01- 08371/2008/310.

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 23. 5. 2011, sp. zn. R138,147-152/2007/HS-3525/2011.

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 5. 5. 2008, sp. zn. R138A, 147A-151A/2008 – 09232/2008/320.

Přílohy:

Příloha č.1 – Grafické schéma průběhu procesu:

